

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

BANGKOK BUSINESS COLLEGE

588 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ 10400 ตรงข้ามโรงพยาบาลนครเมโทร โทรศัพท์ 251-9852, 252-0067, 252-7049
588 PETCHBURI ROAD, BANGKOK 10400, THAILAND TELEPHONE 251-9852, 252-0067, 252-7049

เปิดสอนหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)

บัญชีไทย รอบคำ

เลขานุการ รอบคำ

คอมพิวเตอร์

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L' A.T.P.F

ฉบับที่ 24 ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2526

เจ้าของ :

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

ที่ปรึกษา :

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
นางลัดดา วงศ์สายัณห์

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา :

นางธิดา บุญธรรม

กองบรรณาธิการ

นางอุไร พลกล้า

นางแพรวไพยม บุญยะผลึก

นางสาวพิมพ์ภา ฐานิสสรณ์

นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ

สำนักงานวารสาร :

30/9 พหลโยธิน 2 กรุงเทพฯ ๙ 10400

สมาชิกของสมาคมฯ ปีละ 4 ฉบับ (ฟรี)

สมาชิกวารสารฯ ปีละ 4 ฉบับ : 30 บาท

(รวมค่าส่ง)

ส่งจ่ายธนาณัติหรือเช็คไปรษณีย์ในนาม

นางธิดา บุญธรรม

สารบัญ

หน้า

Petite lettre	2
Jeu	2
สรุปการประชุมสมาชิกสถาบัน.....	4
ระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศส	7
La vie humaine	15
เรียนภาษาศาสตร์จากภาษาโฆษณา	21
L'approche Communicative	34
Les qualités, responsabilités et devoirs d'un guide	45
รายงานประจำปี.....	51
สรุปผลงานของคณะกรรมการบริหาร สคฝท. ชุดที่ 3.....	56
บรรณาธิการแถลง.....	63

ปก : นายชัยนันท์ ชะอุ่มงาม

คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ทศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร ส.ค.ฝ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่เป็นของกองบรรณาธิการ และของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ●

พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ ๙ 10200

นายเริงชัย จงพิพัฒน์สุข ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

โทร. 2224722-2222788

Villes de France

Cinq étudiants et étudiantes vont à l'université dans leur ville. Essayez de trouver leurs prénoms, les villes où ils habitent et à quelle heure leur cours principal commence.

	Nice	Montpellier	Lyon	Besançon	Caen	Chimie	Linguistique	Littérature	Mathématiques	Anglais	9 00.h	10 00.h	11 00.h	14 00.h	15 00.h
Mariette															
Claire															
Pierre															
Victor															
Anne															
9 00.h															
10 00.h															
11 00.h															
14 00.h															
15 00.h															
Chimie															
Linguistique															
Littérature															
Mathématiques															
Anglais															

Données

- Pierre a son cours à 11 00 h., ce n'est pas un cours d'anglais.
- L'étudiant(e) de Besançon, qui n'étudie pas la chimie, a son cours plus tôt que l'étudiant(e) de Caen ou que celui/celle qui étudie la linguistique.
- Anne a son cours de mathématiques avant 15 00 h., elle n'étudie pas à Lyon.
- Mariette est nicoise; elle n'étudie pas la littérature; son cours n'a pas lieu le matin.
- Le cours de chimie commence à 10 00 h.
- Victor n'a pas le premier cours du jour.
- L'étudiant(e) en langues étrangères de Montpellier n'a pas son cours principal l'après-midi.

Solutions à la page 14

สรุปการประชุมสมาชิกสถาบัน ครั้งที่ 2/2526

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. องค์นายกิตติมศักดิ์ทรงปราศรัย

การประชุมครั้งที่ 2/2526 มีขึ้นเนื่องจากสมาชิกสถาบันซึ่งมาร่วมประชุมครั้งที่ 1/2526 ขอร้องให้จัดปีละ 1 ครั้ง ในการประชุมครั้งที่ 2/2526 มีสมาชิกเข้าร่วมประชุม 31 สถาบัน เป็นสมาชิกสถาบันที่ชำระค่าสมาชิกแล้ว 9 สถาบัน เป็นสมาชิกสถาบันที่ยังไม่ชำระค่าสมาชิก 16 สถาบัน

สมาคมฯ ได้พยายามดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในข้อบังคับ คือ เป็นศูนย์ประสานงาน และเป็นศูนย์ส่งเสริมความสามัคคี และสวัสดิการของสมาชิก โดยเฉพาะได้จัดกิจกรรมเพื่อสมาชิกในโอกาสต่าง ๆ หลายครั้ง ในด้านวิชาการ สมาคมฯ ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของราชการ ไม่มีงบประมาณตั้งเช่นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ดังนั้นในการจัดอบรมทางวิชาการ เช่นการอบรมครู จึงเป็นหน้าที่ของสมาคมฯ ที่จะประสานงาน โดยทางศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศสมอบความสนับสนุนผ่านสมาคมฯ ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมรับเป็นผู้จัดอบรม การที่มีสมาคมฯ เป็นผู้ประสานงานนี้ ทำให้การติดต่อต่าง ๆ เป็นไปอย่างคล่องตัวมาก สำหรับการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องทุนประเภทต่าง ๆ สมาคมฯ ดำเนินงานไปตามความเหมาะสมของทุนแต่ละประเภท เช่น ทุนฤดูใบไม้ผลิ เป็นทุนที่ให้แก่ทุกสถาบันไม่เจาะจง จึงไม่มีการสอบแข่งขัน เพียงแต่พิจารณาจากจำนวนปีที่ทำการสอนภาษาฝรั่งเศส ในขณะที่ทุนอบรม 9 เดือน ต้องการให้แก่ผู้ที่มีความสามารถมากที่สุด สมาคมฯ จึงได้ฝากกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกให้ ทุนใดเป็น

ทุนที่ผู้ให้ทุนกำหนดคุณสมบัติผู้รับทุนไว้ชัดเจน สมาคมฯ ก็ต้องคัดเลือกและให้ทุนแก่ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน สมาคมฯ เป็นเพียงผู้จัดสรรทุนเท่านั้น

สำหรับประเภทของสมาชิกนั้น สมาชิกประเภทบุคคลและประเภทสมาชิกสถาบันมีความแตกต่างกัน สมาชิกประเภทสถาบันนั้น จะเป็นการประสานงานระดับสถาบัน สร้างความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังเช่นสมาคมทางวิชาการด้านต่าง ๆ เช่น สมาคมวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ฯลฯ เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร เผยแพร่ข้อมูล หรือการจัดกิจกรรมเพื่อนักเรียนนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกันจากสถาบันต่าง ๆ

2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เลขาธิการฯ ได้ทำการสรุปผลงานของสมาคมฯ ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (2522-2526) ต่อจากนั้นผู้แทนสมาชิกสถาบันได้ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของสมาคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การจัดสัมมนาและการจัดอบรม

สมาคมฯ ได้จัดสัมมนาและอบรมทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกและเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของการสอนภาษาฝรั่งเศสทั่วโลก ในการสัมมนาแต่ละครั้งจะมีสมาชิกเข้าร่วมสัมมนา 150-200 คน และจะมีการพิมพ์สรุปการสัมมนาทุกครั้ง ผู้แทนสมาชิกสถาบันได้แสดงความคิดเห็นและถามปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การขอความช่วยเหลือด้าน-
วิทยากรเพื่อจัดอบรมครูกลุ่มโรงเรียนที่ 5 อาจารย์
ปราณี-แก้ววิทย์ ผู้แทนของโรงเรียนบางกะปิ แจ้ง
ให้ทราบว่าในขณะที่กลุ่มโรงเรียนที่ 5 มีโครงการ
อบรมภาษาและเทคนิคการสอนภาษาฝรั่งเศส
เพื่ออาจารย์ซึ่งไม่มีโอกาสไปประเทศฝรั่งเศส ทาง
กลุ่มโรงเรียนที่ 5 ขอให้สมาคม ฯ สนับสนุนโดย
ช่วยจัดหาวิทยากรชาวฝรั่งเศสให้

ตอบ สมาคม ฯ ขอให้ทางกลุ่มโรงเรียน
ที่ 5 จัดทำโครงการรายละเอียดเกี่ยวกับการอบรม
ดังกล่าวและนำเสนอต่อสมาคม ฯ เพื่อสมาคม ฯ
จะได้นำไปปรึกษาหารือกับ BAL เกี่ยวกับการ
จัดหาวิทยากรที่ต้องการ

2.1.2 การขอความร่วมมือด้านวิทยากร
และการสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อจัดอบรมครู
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจารย์ทิพยา เหลือง-
ทองคำ ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น แจ้งให้
ทราบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีโครงการจะจัด
อบรมครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น
สมาคม ฯ จะให้การสนับสนุนด้านวิทยากรและ
การเงินอย่างไรบ้าง

ตอบ : สมาคม ฯ ยินดีเป็นผู้ประสาน-
งานกับ BAL ขอให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทำ
โครงการรายละเอียดส่งมายังสมาคม ฯ

2.1.3 การขอความร่วมมือด้านวิทยากร
ฝรั่งเศสเพื่อสอนนักเรียน อาจารย์ ทองทิพย์ เบญจพร
ผู้แทนโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม แจ้งให้ทราบว่า
ทางโรงเรียนมีโครงการให้นักเรียนได้เรียนกับ
ครูชาวฝรั่งเศสสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยนักเรียน
เป็นผู้掏เงินค่าวิทยากรชั่วโมงละ 100 บาท แต่
โรงเรียนหาวิทยากรไม่ได้ จึงขอให้สมาคม ฯ ช่วย
จัดหา

ตอบ : ขอให้โรงเรียนสตรีมหา-
พฤฒารามทำโครงการละเอียดว่าต้องการให้สอน

อะไร ก็ชั่วโมงต่อสัปดาห์เสนอต่อสมาคม ฯ เพื่อ
สมาคม ฯ จะประสานงานกับ BAL หรือ อาจารย์
ชาวฝรั่งเศสที่ประจำอยู่ ณ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ

2.1.4 กลุ่มต่าง ๆ ได้มีสมาชิกซึ่ง
ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มต่าง ๆ
สมาคม ฯ จึงได้ชี้แจงให้ทราบว่า กลุ่มโรงเรียนนั้น
เป็นการแบ่งกลุ่มโรงเรียนเป็นทางการของกระทรวง
ศึกษาธิการ เพื่อความร่วมมือทางวิชาการ มีกลุ่ม
โรงเรียนสวนกลาง 8 กลุ่ม และกลุ่มโรงเรียนส่วน
ภูมิภาค 12 กลุ่ม รวมกลุ่มโรงเรียนทั้งสิ้นมี 20 กลุ่ม
ส่วนสมาคม ฯ นั้นมีกลุ่มวิชาการของสมาคม ฯ
รวม 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มวัดผล มี น.ส.ประภา งาน-
ไพโรจน์ เป็นประธานกลุ่ม ซึ่งในขณะนี้กำลังจัดทำ
แบบทดสอบระดับความรู้ของนักเรียนชั้น ม. 4-5-6
และจะจัดการบรรยายเรื่องการเขียนแบบทดสอบ
ลักษณะเฉพาะในโอกาสต่อไป

2. กลุ่มภาษา/ฝรั่งเศสเฉพาะด้าน มี
นางวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์ เป็นประธาน ซึ่งใน
ขณะนี้ของดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ชั่วคราว

3. กลุ่มอบรมครู มี นางลัดดา วงศ์-
สายัณห์ เป็นประธาน ในปัจจุบันมีการจัดอบรมครู
ปีละครั้ง โดยสมาคม ฯ ให้ความร่วมมือกับมหา-
วิทยาลัยที่ต้องการจัด

2.2 การจัดกิจกรรม สมาคม ฯ ได้จัด
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส
เพื่อนิสิตนักศึกษาและนักเรียนของสมาชิกสถาบัน
ซึ่งแต่ละครั้งที่จัดงานจะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ
2,000 คน ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
จัดกิจกรรมดังนี้

2.2.1 อาจารย์ พรณี ธนิตสุขการ
ผู้แทนวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ขอให้
สมาคม ฯ จัดงานประจำปีรวม 2 วัน เพราะ
นิทรรศการน่าสนใจ และนักเรียนที่มาประกวด

ร้องเพลงในวันแรกซึ่งยังไม่ถึงงาน เมื่อตกรอบแล้ว ก็เลยไม่มาร่วมงาน สมาคม ฯ รับผิดชอบพิจารณา

2.2.2 อาจารย์ คณิง ไทยประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกุนนทีสุทธารามวิทยาคม และอาจารย์ อูษา กรทับทิม ผู้แทนมหาวิทยาลัยรามคำแหง แจ้งว่า ไม่ใคร่ได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของสมาคม ฯ ขาดการติดต่อกับสมาคม ฯ ซึ่งอุปนายก ฯ ได้ตอบชี้แจงว่า สมาคม ฯ จะส่งจดหมายข่าวแจ้งกิจกรรมของสมาคม ฯ ให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ แต่อาจจะมีการจดหมายหายบ้างทางไปรษณีย์ สำหรับมหาวิทยาลัยนั้น สมาคม ฯ จะส่งไปยังอธิการบดี

2.2.3 อาจารย์ ภาคินัย สุนทรวิภาค ผู้แทนโรงเรียนด่านสำโรง เสนอแนะให้สมาคม ฯ จัดกิจกรรมซึ่งเน้นทางด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น เช่น จัดเกี่ยวกับการจัดโต๊ะและการรับประทานอาหารแบบฝรั่งเศส โดยการจำลองสถานการณ์

2.3 **ทุนประเภทต่าง ๆ** องค์นายก ฯ ทรงแจ้งว่าสมาคม ฯ เป็นผู้ประสานงาน ติดต่อขอทุนต่าง ๆ เพื่อสมาชิก ทำให้มีทุนมากขึ้น เช่น ทุนฤดูใบไม้ผลิ ผู้รับทุนจะต้องเป็นสมาชิกประเภทบุคคล จะใช้สิทธิ์เป็นสมาชิกสถาบันไม่ได้ หนึ่งสมาชิกสมาคม ฯ อาจร่วมสมทบซื้อตั๋วเครื่องบินราคาถูกเป็นกลุ่มร่วมกับผู้รับทุนฤดูใบไม้ผลิ สำหรับในปี 1984 นั้น อาจมีทุนดูงานประเภทต่าง ๆ ที่ได้

ขอไป เช่น สำหรับผู้บริหารสมาชิกสถาบัน กลุ่มศิลปิน ฯลฯ หนึ่ง ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งมีการสอนภาษาฝรั่งเศสท่องเที่ยว อาจจะขอทุนไปดูงานด้านนี้ หรืออาจจะแบ่งทุนจากทุนฤดูใบไม้ผลิ 1984 ถ้าได้ 50 ทุน อาจจะให้ผู้ไม่เคยไปฝรั่งเศส 35 ทุน ผู้เคยไปแล้ว 5 ทุน และ ทุนดูงานด้านฝรั่งเศสท่องเที่ยว 10 ทุน เป็นต้น

3. **องค์นายก ฯ ทรงกล่าวสรุปและปิดประชุม**

องค์นายก ฯ ทรงกล่าวสรุปว่า สถาบันต่าง ๆ เป็นผู้สามารถให้บริการวิชาการแก่ผู้อื่นได้ แก่ชุมชนได้ การมีสมาชิกสถาบัน ย่อมอำนวยให้มีการแลกเปลี่ยนวิชาการซึ่งกันและกัน สมาคม ฯ เป็นผู้ประสานงานให้โอกาสแก่สถาบัน ซึ่งจะเป็นผู้ให้บริการแก่ชุมชน องค์นายก ฯ ได้ทรงถามที่ประชุมว่า เห็นสมควรมีสมาชิกสถาบันต่อไปหรือไม่ การมีสมาชิกประเภทนี้เป็นประโยชน์หรือไม่ และควรมีการประชุมสมาชิกสถาบันครั้งที่ 3 ในปีต่อไปหรือไม่ สมาชิกทั้งหมดเห็นสมควรให้มีสมาชิกสถาบันต่อไปและให้มีการประชุมประจำปีเช่นนี้ต่อไป

องค์นายก ฯ ทรงกล่าวปิดการประชุม

พยอม ธรรมบุตร

ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

ระบบการศึกษา ของประเทศฝรั่งเศส ในปัจจุบันโดยสังเขป

ข้อความต่อไปนี้ ผู้เขียนได้ถ่ายทอดมาจากเอกสารทางการของรัฐบาลฝรั่งเศส และ โดยเฉพาะจากเอกสาร Livret de l'étudiant ซึ่งมหาวิทยาลัยฝรั่งเศสแต่ละแห่ง จัดพิมพ์ขึ้น เพื่อจำหน่ายให้นักศึกษา ได้ทราบแนวทางปฏิบัติในการศึกษาของแต่ละแขนงการศึกษา ที่ตนสมัครเข้าเรียน

ระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศส มีลักษณะพิเศษ 5 ประการ ซึ่งรัฐบาลฝรั่งเศส ประกาศออกมาในรูปของ กฎหมาย กล่าวคือ

1. ไม่เสียค่าเล่าเรียน ในระดับ *préscolaire* (อนุบาล) ระดับ *élémentaire* (ประถมศึกษา) และระดับ *secondaire* (มัธยมศึกษา) และ เสียค่าเล่าเรียนเพียงเล็กน้อย ในระดับ *supérieur* (ชั้นมหาวิทยาลัย) ทั้งนี้ นอกจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัยเอกชน และ นอกจากนี้ยังมีทุนการศึกษา และ ทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน

2. การศึกษาภาคบังคับ ทุกคนจะต้องเข้าเรียน ตั้งแต่อายุ 6 ปี จนอายุครบ 16 ปี (บังคับตามอายุ แต่ไม่บังคับชั้นการศึกษา)

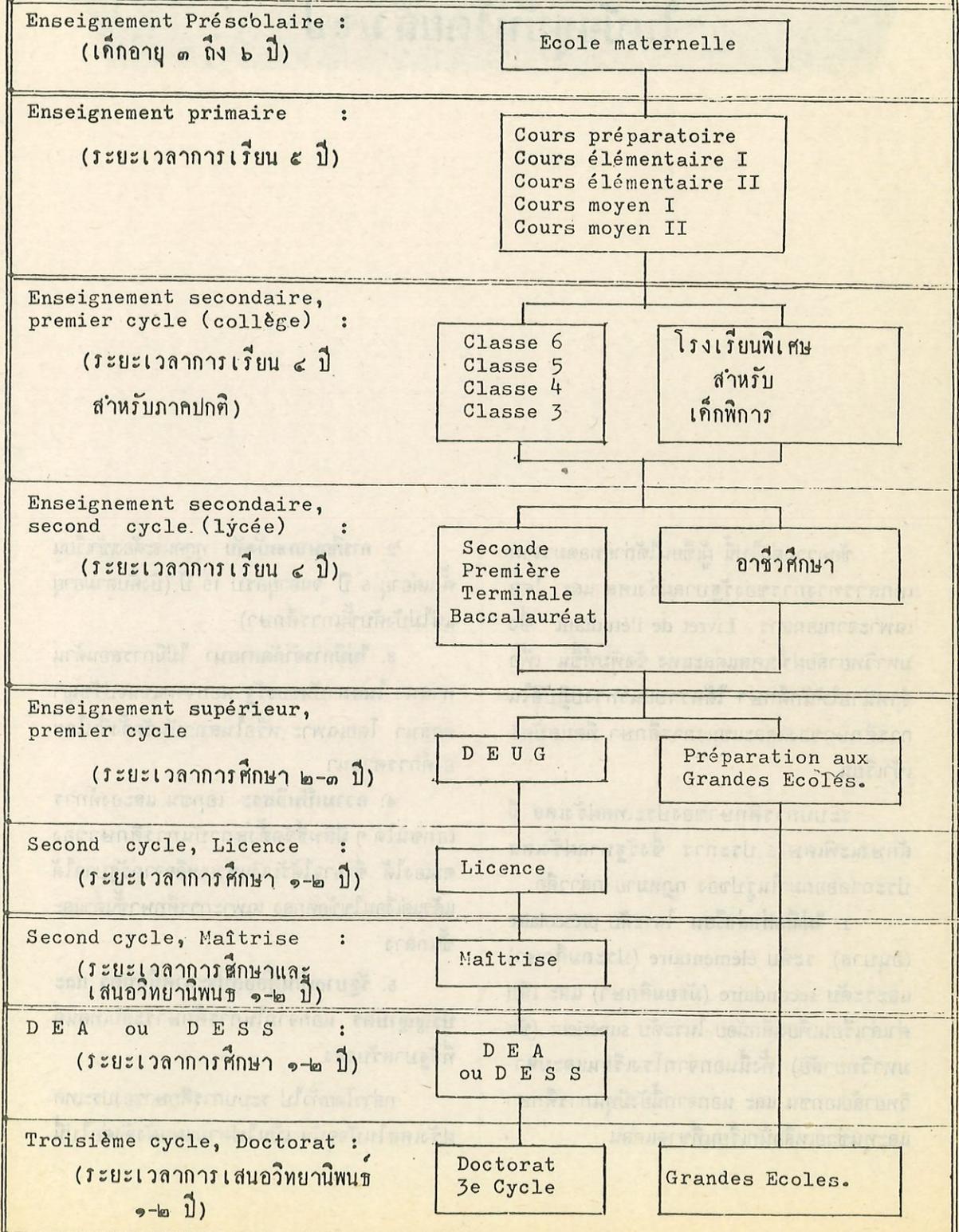
3. ไม่มีการจำกัดศาสนา ไม่มีการสอนด้านศาสนา ในสถาบันของรัฐ นอกจากแขนงปรัชญา ศาสนา โดยเฉพาะ หรือในสถาบันจัดตั้งขึ้นโดยองค์การศาสนา

4. ความเป็นอิสระ เอกชน และองค์การเอกชนใด ๆ มีสิทธิ์จัดตั้งสถาบันการศึกษาของตนเองได้ ซึ่งอาจได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลได้ แล้วแต่เงื่อนไขข้อตกลง เฉพาะการศึกษาขั้นต่ำและชั้นกลาง

5. รัฐบาลเป็นผู้ออกประกาศนียบัตร และปริญญาบัตร นอกจากในการศึกษาระดับเทคนิคที่รัฐบาลรับรอง

กล่าวโดยทั่วไป ระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบัน เป็นไปตามแผนผังดังต่อไปนี้

แผนผังการศึกษา ของ ประเทศฝรั่งเศส

ตามแผนผังข้างบนนี้ จะเห็นได้ว่า การศึกษาของ ประเทศฝรั่งเศส แบ่งออกได้เป็น 6 ระดับด้วยกัน ตามลำดับดังนี้

1. Enseignement préscolaire : Ecole maternelle : รับผิดชอบที่มียายุตั้งแต่ 3 ปี ถึง 6 ปี เทียบเท่าแผนกอนุบาลในประเทศไทย

2. Enseignement primaire : เริ่มเรียน ชั้นเตรียม ชั้นเบื้องต้น และชั้นกลาง ใช้เวลา 5 ปี อาจเทียบได้กับ ระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

3. Enseignement secondaire : แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ก. ระดับ premier cycle : เข้าโรงเรียน ที่เรียกชื่อว่า collège ใช้เวลาเรียน 4 ปี

ข. ระดับ second cycle : เข้าโรงเรียน ที่เรียกชื่อว่า lycée ใช้เวลาเรียน 4 ปี

Enseignement secondaire นี้ อาจเทียบเท่า ได้กับระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายในประเทศไทย โดยที่เมื่อสำเร็จแล้ว ก็ จะสอบได้ประกาศนียบัตร Baccalauréat ซึ่งจะ ปูทางเข้าสู่การศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อไป

4. Enseignement supérieur ระดับ Licence : แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ก. ระดับ premier cycle : เริ่มเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัย เป็นระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี เพื่อ สอบได้ ประกาศนียบัตร DEUG (Diplôme d'études universitaires générales)

ข. ระดับ second cycle : เมื่อสำเร็จ การศึกษาชั้น DEUG แล้ว นักศึกษาจึงจะมีสิทธิ์ เติร์มวิทยานิพนธ์ เพื่อเสนอรับปริญญาบัตร licence ได้ ใช้เวลาศึกษาอีก 1 ถึง 2 ปี

5. Enseignement supérieur ระดับ Maîtrise: ในระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศสถือว่า การ ศึกษาในระดับ maîtrise นี้ ยังคงอยู่ในระดับ second

cycle ของการศึกษาชั้นสูง ใช้เวลาการศึกษา 1 ถึง 2 ปี นักศึกษาจะต้องได้สำเร็จการศึกษาระดับ licence มาก่อน หรือ ปริญญาต่างประเทศเทียบ เท่า licence.

6. DEA, DESS, Doctorat de troisième cycle : เมื่อได้สำเร็จการศึกษาชั้น maîtrise แล้ว ก่อนที่จะมีสิทธิ์เสนอวิทยานิพนธ์ชั้น doctorat ได้ จะต้องผ่านการศึกษาระดับ DEA หรือ DESS เสียก่อน ซึ่งใช้เวลา 1 ถึง 2 ปี (DEA = Diplôme d'Etudes Approfondies, DESS = Diplôme d'Etudes Supérieures Spécialisées) ต่อจากนี้จึงจะมีสิทธิ์ เสนอวิทยานิพนธ์ชั้น Doctorat นี้ได้ โดยใช้เวลา ต่อไปอีก 1 ถึง 2 ปี ดังนั้น เมื่อได้สำเร็จการศึกษา ชั้น maîtrise แล้วต้องใช้เวลาอีก 2 ถึง 4 ปี จึง สำเร็จการศึกษาชั้น Doctorat นี้ได้ ซึ่งเรียกว่า **Doctorat de troisième cycle** และเทียบเท่า ปริญญาเอกในประเทศไทย

อนึ่ง การศึกษาระดับ DEA และ DESS นี้ นักศึกษาที่สอบตก มีสิทธิ์สอบอีกครั้งเดียวเท่านั้น และถ้าหากการสอบครั้งที่สองนี้ไม่ได้ผล นักศึกษา นั้นก็หมดสิทธิ์ที่จะเข้าศึกษา เพื่อทำ Doctorat ต่อไป

สำหรับนักศึกษาที่ไม่พร้อมที่จะเสนอวิทยานิพนธ์ระดับ Doctorat ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ไว้ ด้วยเหตุผลอันควร ก็มีสิทธิ์ที่จะขอเลื่อนการสอบ ไปได้อีกครั้งละหนึ่งปี

หมายเหตุเกี่ยวกับการศึกษาระดับ Doctorat:

ในประเทศฝรั่งเศส การศึกษาระดับ doctorat แบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน กล่าวคือ

Doctorat de troisième cycle

Doctorat d'université

Doctorat d'état

จากเอกสาร Les dossiers de l'étudiant, numéro

spécial annuel, guide pratique 79/80 ซึ่งทางการพิมพ์จำหน่ายสำหรับนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป นั้นมีคำอธิบายในหน้า 37 ไว้ดังต่อไปนี้

1. Doctorat de troisième cycle : เป็นระดับการศึกษาขั้นสูงสุดระดับมหาวิทยาลัย ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา จะต้องได้รับปริญญาระดับ maîtrise เสียก่อน ใช้เวลาทั้งหมด 2 ปี เป็นอย่างน้อย และ 4 ปี เป็นอย่างมาก รวมทั้ง DEA หรือ DESS นอกจากนี้ได้รับการผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษ ตามที่อธิบายไว้ข้างบนนี้

2. Doctorat d'université : มิได้เป็นปริญญาระดับชาติ แต่เป็นปริญญาประจำเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัย และไม่มีเงื่อนไขในการสมัครเข้าทำปฏิญญาระดับนี้โดยเฉพาะไม่จำเป็นต้องผ่านการศึกษาระดับ DEA หรือ DESS เพียงแต่มีการพิจารณา ผลการศึกษาที่ผ่านมา หรือมีการสอบเทียบระดับความรู้เท่านั้น ส่วนมากแล้ว มิได้สำหรับต้อนรับนักศึกษาชาวต่างชาติ เพื่อผ่านไปศึกษาต่อในระดับ Doctorat de troisième cycle ต่อไปโดยไม่ต้องผ่านระดับ DEA หรือ DESS หรือ สำหรับชาวต่างชาติที่ต้องการวิชาความรู้พิเศษเฉพาะแขนงเท่านั้น ใช้เวลาการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี ซึ่งในปีแรก ศึกษาหนักไปทางด้านเทคนิค และในปีที่ 2 เสนอวิทยานิพนธ์

3. Doctorat d'état : เป็นการศึกษาในระดับสูงขั้นพิเศษ ในระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศส สำหรับผลิต ศาสตราจารย์ (professeurs) สอนในระดับสูงโดยเฉพาะเท่านั้น การเขียนวิทยานิพนธ์เป็นงานที่กว้างขวางและลึกซึ้ง ประกอบด้วยงานค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่มีคุณค่าพิเศษและยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วไป ใช้เวลาจำนวนปีจำกัด ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในระดับนี้ จะต้องได้รับปริญญา maîtrise มาก่อนเท่านั้น นอกจากนี้ในแขนงนิติศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ และการเมือง ซึ่งจะต้องผ่านขั้นตอน DEA หรือ DESS โดยไม่ต้องผ่าน maîtrise มาก่อนก็ได้ โดยปกติแล้วใช้เวลาอย่างน้อย 5 ปี นอกจากได้รับการผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษ

หมายเหตุเกี่ยวกับ Grandes Ecoles :

เมื่อได้สำเร็จการศึกษาชั้น baccalauréat ซึ่งเทียบเท่าการศึกษาระดับ ม.ศ. 5 หรือ ม. 6 ปัจจุบันในประเทศไทยแล้ว นักศึกษาสามารถเข้าเรียนโรงเรียนเตรียมเพื่อสอบแข่งขันเข้าเรียนใน grandes écoles ได้

Grandes écoles เหล่านี้ เมื่อเรียนสำเร็จแล้ว มิได้มีการรับปริญญาใด ๆ ทั้งสิ้น ได้ชื่อแต่เพียงว่าเป็นศิษย์เก่า (Ancien élève) ของ grande école นั้น ๆ เท่านั้น ซึ่งเป็นที่ยกย่องอย่างสูงในสังคมฝรั่งเศส รัฐบาลเทียบวิทยฐานะเท่ากับ Doctorat de troisième cycle ใช้หลักสูตรชั้นสูงสุด และละเอียดลึกซึ้งมาก ในแขนงศาสตร์เฉพาะของแต่ละ grande école ดังเช่น

— Ecole Polytechnique : หลักสูตรค่านว และวิทยาศาสตร์ขั้นสูงสุด

— Ecole Nationale des Ponts et Chaussées : หลักสูตรวิศวกรรมโยธาแขนงสะพาน และ ถนน

— Ecole Nationale Supérieure des Mines : หลักสูตรธรณีวิทยาและเหมืองแร่

— Ecole Aéronautique : หลักสูตรวิศวกรรมการบิน

— Ecoles Nationales Supérieures : หลักสูตรผลิตศาสตราจารย์ในแขนงต่าง ๆ Grandes écoles เหล่านี้ รับนักศึกษาเฉพาะในจำนวนจำกัดเท่านั้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องผ่านระดับ préparation (โรงเรียนเตรียม) มาแล้ว อย่างน้อย 3 ปี จึงจะมีโอกาสที่จะสอบเข้าได้กับเขาบ้าง

หมายเหตุเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศฝรั่งเศส :

ประเทศฝรั่งเศสมีมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้งในกรุงปารีส และในเมืองต่างจังหวัด มหาวิทยาลัยต่างจังหวัดมี 56 แห่ง เฉพาะในกรุงปารีสนั้นมีมหาวิทยาลัย รวม 13 แห่ง คือ ตั้งแต่ Paris I ถึง Paris XIII แต่ละมหาวิทยาลัยเหล่านี้ มีหลักสูตรในศาสตร์เฉพาะของตนเอง เช่น

- Paris I : เศรษฐศาสตร์ และ นิติศาสตร์
- Paris III : วรรณคดีฝรั่งเศส ภาษาศาสตร์ วัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ
- Paris IV : อักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ
- Paris VI : แพทยศาสตร์
- Paris VII : แพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาศาสตร์

ฯลฯ

หมายเหตุเกี่ยวกับการเทียบระดับปริญญาต่าง ๆ

โดยทั่วไปแล้ว มักจะเทียบวิทยฐานะของปริญญาต่าง ๆ โดยคำนึงแต่เพียงจำนวนปีของการศึกษาเท่านั้น โดยเฉพาะในการเทียบปริญญาจากต่างประเทศ ซึ่งถ้าพิจารณากันให้ท้องแท้แล้วหาขอบด้วยเหตุผลไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากความสูงต่ำของวิทยฐานะนั้น ดังที่ชื่อระบุไว้ในตัวแล้ว ย่อมขึ้นอยู่กับตัว "วิทยะ" คือวิชาความรู้ หรือ หลักสูตรที่ใช้ว่าจะอยู่ในระดับใด ละเอียดละอและลึกซึ้งแค่ไหน อีกทั้งควรจะพิจารณา **เงื่อนไขในการรับสมัคร** ตลอดทั้ง **ระดับของคุณค่า** ซึ่งส่งคมการศึกษาในแต่ละประเทศนิยมยกย่องและมอบให้ด้วย

เนื่องจากบทความนี้ กล่าวถึงระบบการศึกษาในประเทศฝรั่งเศสโดยเฉพาะ จึงขอยกตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรสายสามัญขั้นต้นของฝรั่งเศส คือ

ระดับ Baccalauréat เสียก่อน ประการแรก การเรียนใช้เวลาถึง 13 ปี และประการที่สอง หลักสูตรกว้างขวางประกอบด้วยวิชาแขนงด้วยกันและละเอียดมาก ฝึกนักเรียนให้รู้จักใช้สมอง ใช้ความคิดของตนเอง ไม่ใช่ท่องจำ ฝึกให้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักวิจารณ์ในกรณีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน สูตรต่าง ๆ ถ้าหากลืมและจำไม่ได้ นักเรียนก็สามารถคิดค้นหาออกมาเองได้ เนื่องจากได้รับการสอนให้รู้จักและเข้าใจที่มาของสูตรต่าง ๆ เหล่านั้น ไม่มีการสอบประวัติศาสตร์ล้วน ๆ แต่สอนให้รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ของประวัติศาสตร์ด้วย ดังเช่น ถ้าหากนโปเลียนไม่กลับมาจากเกาะเอลบาแล้ว เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ยุโรปจะผันแปรไปในรูปใดได้บ้าง หรือถ้าหากอิตเลอร์ตัดสินใจบุกประเทศอังกฤษระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ขณะที่กองทัพอังกฤษร่นถอยตกทะเลที่เมืองท่าตันเคิร์กในฝรั่งเศสแล้ว ประวัติศาสตร์จะแปรรูปไปอย่างไร เช่นนี้เป็นต้น ดังนั้นถ้าจะเทียบกับระดับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศไทยแล้ว Baccalauréat ผลิติดนักเรียนที่มีความรู้ มีสติปัญญา มีความคิดริเริ่ม มากกว่าและกว้างขวางกว่ามากทีเดียว ทั้งทางด้านอักษรศาสตร์ ปรัชญา ภาษาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ แต่หากหลักสูตรที่ละเอียดและกว้างขวางเช่นนี้ไม่มีในประเทศไทย จึงอนุโลมให้เทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นเงื่อนไขในการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยเช่นกัน

สำหรับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศสนั้น ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตร Baccalauréat ทุกคน มีสิทธิเข้าเรียนได้ในแขนงที่ตนถนัด แต่มีเงื่อนไข และระเบียบข้อบังคับอย่างเข้มงวด เริ่มจากเงื่อนไขการสมัครเข้า ตลอดจนข้อบังคับในระหว่างการศึกษา ยกตัวอย่างเช่น

มีการกำหนดระยะเวลาการศึกษา ขึ้นน้อยที่สุดและขึ้นมากที่สุด เป็นต้น กำหนดเวลาอย่างน้อยที่สุด 1 ปี และอย่างมากที่สุด 2 ปี ซึ่งหมายความว่านักศึกษาจะต้องมีผลการศึกษา (หน่วยกิต หรือ การเสนอนิพนธ์) ให้ได้ครบถ้วนตามกำหนดภายในอย่างน้อย 1 ปี และน้อยกว่านี้ไม่ได้ หรือถ้าหากใช้เวลามากกว่านี้ ก็จะต้องได้รับการผ่อนผันเป็นพิเศษเสียก่อน ดังเช่น นักศึกษาที่ทำงานมีเงินเดือนไปด้วยในระหว่างการศึกษา ทำให้มีเวลาน้อยสำหรับการศึกษา หรือนักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวเรียนไม่ค่อยทันเพื่อน และชาวต่างชาติที่ไม่สันทัดในภาษาฝรั่งเศสเพียงพอเป็นต้น ส่วนกำหนดระยะเวลาศึกษามากที่สุด 3 ปีนั้น ถ้าหากบังเอิญผลการศึกษาในระยะเวลา 3 ปีนี้ ไม่ปรากฏครบถ้วนตามที่ระเบียบข้อบังคับกำหนดไว้แล้ว ก็จะไม่ลืทธิศึกษาต่อไปอีก จะต้องถูกคัดชื่อออกทันที นอกจากนี้จะได้รับการผ่อนผันเป็นพิเศษเป็นกรณีไป นี่เป็นระเบียบข้อบังคับที่ใช้ทุกระดับการศึกษาในมหาวิทยาลัยฝรั่งเศสทั่วประเทศ

จากข้อเท็จจริงข้างต้นนี้ นักศึกษาที่ศึกษาสำเร็จโดยใช้เวลาน้อยที่สุด ย่อมมีความสามารถและเป็นที่ยกย่องมากกว่านักศึกษาที่ใช้เวลานานกว่า

ส่วนการเทียบเท่าปริญญาจากประเทศฝรั่งเศส กับปริญญาจากประเทศอื่น โดยเฉพาะกับปริญญาในประเทศไทยนั้น การกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยที่สุด เป็นข้อมูลที่จำเป็นข้อหนึ่งในการพิจารณานั้น (Condition nécessaire) เป็นแต่เพียงการมองโดยผิวเผินจากระยะทางไกล ๆ หากเป็นข้อมูลที่เพียงพอไม่ (Condition suffisante) ข้อมูลที่สำคัญข้อหนึ่ง ก็คือ หลักสูตรและรายละเอียดในการสอน เรื่องนี้ผู้ที่ใช้ข้อมูลนี้ได้ถูกต้องนั้น ในขั้นแรก จะต้องได้รับการศึกษามาแล้วในระดับสูงพอสมควร และจะต้องมีความรู้ในภาษาพื้นเมืองอย่างแตกฉานและลึกซึ้งเพียงพอ อีกทั้งจะต้องสละความ

มีอคติออกไปจากจิตใจโดยสิ้นเชิง จึงจะสามารถเข้าใจในเจตนารมณ์และคุณค่าของระบบการศึกษาในประเทศนั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความเป็นจริง และถ้าหากเป็นผู้ที่ได้เคยผ่านการศึกษาขั้นสูงสุดในประเทศนั้นมาแล้ว ก็จะสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องได้ดีกว่าเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดทางด้านวิชาการโดยเฉพาะจึงขอผ่านไป

ข้อเท็จจริงอีกอย่างหนึ่งที่เน้นคุณค่าของการศึกษา คือ เงื่อนไขการสมัครเข้าศึกษาและเงื่อนไขเกี่ยวกับขั้นตอนการศึกษา ยกตัวอย่างเช่น

ในการศึกษาระดับ Doctorat de troisième cycle นั้น ผู้สมัครเข้าศึกษาจำเป็นต้องสำเร็จ Maîtrise มาก่อน และเมื่อเข้าศึกษาได้แล้ว จำเป็นต้องผ่านการศึกษาระดับ DEA หรือ DESS ได้เสียก่อน จึงจะมีสิทธิ์เสนอนิพนธ์ได้

ส่วนการศึกษาระดับ Doctorat d'université นั้น มิได้เป็นปริญญาของรัฐ แต่เป็นปริญญาประจำเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัยเท่านั้น และไม่มีเงื่อนไขในการรับสมัครเพียงแต่พิจารณาผลการศึกษาที่ผ่านมาเท่านั้น และไม่จำเป็นต้องผ่านการศึกษาในระดับ DEA หรือ DESS แต่ประการใด ทั้งนี้ จุดประสงค์ส่วนใหญ่ต้องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาชาวต่างชาติเข้าศึกษาได้ โดยไม่ต้องผ่าน DEA หรือ DESS และเพื่อที่จะผ่านเข้าศึกษาในระดับ Doctorat de troisième cycle ต่อไปได้ โดยหลีกเลี่ยงขั้นตอนที่เข้มงวดกว่า

ส่วนการศึกษาระดับ Doctorat d'état นั้น มีไว้สำหรับนักศึกษาที่ต้องการดำเนินอาชีพเป็นศาสตราจารย์ (Professeurs) ในอนาคตโดยเฉพาะ จะต้องผ่านการศึกษาขั้น Maîtrise มาก่อน และเมื่อเข้าศึกษาแล้ว ไม่จำเป็นต้องผ่านระดับ DEA หรือ DESS ก่อนเสนอนิพนธ์ ทั้งนี้ นอกจากแขนงนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และรัฐศาสตร์

ซึ่งไม่ต้องผ่านการศึกษาชั้น *Maîtrise* มาก่อนก็ได้ แต่เมื่อเข้าศึกษาแล้ว จะต้องผ่านระดับ *DEA* หรือ *DESS* ก่อนทำการค้นคว้าเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์ต่อไป

ข้อมูลที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการเทียบปริญญาต่างประเทศ คือ **ค่านิยมที่สังคมในแต่ละประเทศยกย่องให้** ยกตัวอย่างเช่น ระดับ *Baccalauréat* เป็นต้น เป็นความฝันของชาวฝรั่งเศสทุกคนที่จะได้เห็นลูกหลานของตนสำเร็จการศึกษาขั้นนี้ ซึ่งจะมีโอกาสหางานทำและปูพื้นฐานที่จะทำการศึกษาในระดับสูงต่อไปได้

ส่วนระดับ *Licence* นั้น สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นปริญญาขั้นสูงของรัฐบาลฝรั่งเศส ซึ่งจะนำทางไปสู่การศึกษาชั้น *Doctorat* ได้ทันที ในสมัยนั้นระดับ *Maîtrise* ไม่มี แต่เมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สองจำนวนนักศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น (เพิ่มจาก 150,000 ในปี ค.ศ. 1900 เป็น 850,000 ในปี ค.ศ. 1950 และเป็น 4,800,000 ในปี ค.ศ. 1973) จึงจำเป็นต้องแทรกการศึกษาระดับ *Maîtrise* ขึ้นระหว่าง *Licence* กับ *Doctorat* และปรับปรุงขั้นตอนระดับสูงต่อไป

สำหรับ *Doctorat de troisième cycle* นั้น เป็นการศึกษาในระดับสูงสุดในมหาวิทยาลัยฝรั่งเศส ไม่มีการศึกษาต่อไปอีกแล้ว มีคุณค่าเทียบเท่าปริญญาเอกในประเทศอื่น ๆ สังคมการศึกษาฝรั่งเศสให้ความนิยมยกย่องอย่างเต็มที่โดยไม่มีเงื่อนไข

ส่วน *Doctorat d'état* นั้น มิใช่เป็นการศึกษาระดับปริญญาเอกขั้นปกติโดยทั่วไป แต่เป็นการศึกษาขั้นพิเศษเฉพาะ สำหรับผลิตศาสตราจารย์ (*Professeurs*) เพื่อทำการสอนในระดับการศึกษาขั้นสูงเท่านั้น คล้ายการเสนอผลงานเพื่อตำแหน่งศาสตราจารย์ในประเทศไทย และอาจเทียบเท่า *Elite*

Doctorate ในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากต้องทำการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่มีคุณค่าพิเศษและที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายโดยทั่วไป

โดยสรุปแล้ว สำหรับทางด้านปฏิบัตินั้น ในการเทียบเท่าปริญญาจากประเทศมหาอำนาจที่เจริญแล้ว เช่น ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น ควรใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ **ค่านิยม** ที่สังคมการศึกษาในแต่ละประเทศมอบให้เท่านั้น ก็จะไม่ผิดพลาดจากข้อเท็จจริงได้มากนัก เพราะมิตะนั้นก็จะต้องพิจารณาข้อมูลอื่น ๆ ให้ครบถ้วนและโดยละเอียด จึงจะเป็นการถูกต้อง

ข้อสรุปต่อท้าย

บทความข้างบนนี้ มีจุดประสงค์ที่จะเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจอันถูกต้อง เกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบันโดยสังเขปเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากในระยะเวลาที่ผ่านมา มีนักศึกษาไทยนิยมเดินทางไปศึกษาในประเทศฝรั่งเศสกันมากขึ้นทุกที (ในสมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง มีนักเรียนไทยในประเทศฝรั่งเศสเพียง 30-40 คนเท่านั้น และในปัจจุบันนี้มีประมาณ 10,000 คน) เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางการคิดความเข้าใจเบื้องต้นได้บ้าง สำหรับนักศึกษาไทยที่ตั้งความมุ่งหมายไว้ที่จะปรึกษาต่อในอนาคตในประเทศฝรั่งเศส และสำหรับนักศึกษาเหล่านี้ ผู้เขียนขอแนะนำให้ติดต่อหาข้อมูลรายละเอียดจากนักศึกษารุ่นพี่ที่เคยผ่านการศึกษาในประเทศฝรั่งเศสมาแล้ว และศึกษาหาข้อมูลอื่น ๆ จากเอกสารทางการของมหาวิทยาลัยฝรั่งเศสต่าง ๆ เสียก่อน นอกจากนี้ สมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย อาจให้ความช่วยเหลือแนะนำได้เป็นอย่างดี

Bibliographie

- Les dossiers de l'étudiant, numéro spécial annuel, guide pratique 79/80, page 37.
- Livret de l'étudiant, Université de Paris IV, pages 38 – 39.
- Nouveau Guide France, Manuel de Civilisation française, G Michaud et G. Torrès, Librairie Hachette, pages 160 – 161.
- Livret de l'étudiant, Université de la Sorbonne Nouvelle, Paris III, 1981 – 1982, pages 16 – 17.

(Octobre 1983)

สุธาสินี ผลวัณณะ

Villes de France, solutions du jeu de la page 2

Etudiants	Villes	Cours	Heures
Mariette	Nice	Linguistique	15 00
Claire	Montpellier	Anglais	09 00
Pierre	Besançon	Littérature	11 00
Victor	Lyon	Chimie	10 00
Anne	Caen	Mathématiques	14 00

★ La vie humaine ★

La vie humaine s'écoule comme de l'eau
Parfois, elle monte jusqu'au pic du rocher
Souvent, sa descente nous fait sangloter
Qui peut comprendre ce mystique fardeau ?

La vie est différemment interprétée
Chaque poète, maître a sa propre idée
Malgré tout, chacun a un point commun
La vie est sûrement le jeu de Quelqu'un

Elle n'est pas du tout un jeu facile
Comme l'homme est la création complexe
La vie comprend le succès et l'échec
Acceptant ses deux côtés, nous serons moins fragiles

Dieu nous donne la chance de choisir
Le bien, le mal, la douleur, le plaisir
Notre pauvre destin est comme Sisyphe
Trouvant le non sens avec entente vive

Dans ce monde bas et malheureux
Qui ne sait souffrir est un cas douteux
Quand le bonheur nous vient, n'oublions pas son antithèse
Sachons que tout dans la vie n'est qu'une divine genèse

"Albatros"

Comment utiliser la chanson dans l'enseignement du français ?

Gilles DÉLOUCHE

Chaque enseignant se trouve quotidiennement en face d'un problème difficile à résoudre : comment faire pour enseigner de façon intéressante, comment faire pour passionner les étudiants ? Et nous voici à la recherche de jeux nouveaux, de techniques étranges, qui ne sont pas toujours applicables. Rendons-nous d'abord à l'évidence : nos écoles sont le plus souvent très pauvrement équipées, et il ne saurait être question d'utiliser un matériel sophistiqué; alors, que faire ?

Je n'ai pas ici la prétention de vous amener la solution miracle qui vous permettra de faire de tous vos cours un plaisir continu : si je la connaissais, je l'appliquerais déjà. Non, je veux seulement vous montrer que la chanson peut être employée de façon utile dans notre enseignement. Elle a d'abord pour avantage d'être d'un accès facile; les seuls instruments vraiment nécessaires sont un magnétophone et une cassette enregistrée : le matériel pédagogique, vous pourrez le fabriquer vous-mêmes.

Si vous décidez d'enseigner en utilisant une chanson, votre premier travail doit être le choix de cette chanson. Je ne vous conseillerai pas de porter votre attention sur des chansons trop fortement rythmées, et ceci pour deux raisons : tout d'abord, la rapidité du débit et l'accompagnement musical risqueraient fort d'empêcher toute compréhension à

l'audition; d'autre part, ce genre de chanson propose le plus souvent des textes dans un français plutôt approximatif et des thèmes proches de la débilité. Pour ma part, je préfère utiliser des chansons assez lentes, et qui sont l'oeuvre d'auteurs-compositeurs de qualité, tels que Jacques Brel, Georges Moustaki ou Georges Brassens.

Ces chansons, vous en possédez peut-être, ou bien vous pourrez les faire enregistrer ici ou là. Pour décider de la chanson qui vous servira en classe, n'ayez confiance qu'en vous-mêmes : écoutez-les, et voyez quelle est celle que vous, le professeur, pouvez comprendre sans trop de difficultés, puis procurez-vous-en le texte. Vous le trouverez sans doute dans un recueil de chansons, ou dans un livre de la collection poètes d'aujourd'hui, publiée chez Seghers. Alors va commencer la préparation du travail en classe.

Pour plus de clarté dans mon exposé de méthode, je voudrais, à partir de maintenant, prendre un exemple. Il m'est arrivé, l'an passé, d'utiliser une chanson de Georges Brassens, **les quatre bacheliers**, dont voici le texte :

Nous étions quatre **bacheliers**,
Sans vergogne,
La vraie crème des écoliers,
 Des écoliers.

Pour offrir aux filles des fleurs,
 Sans vergogne,
 Nous nous fîmes un peu voleurs,
 Un peu voleurs.

Les **sycophantes** du pays,
 Sans vergogne,
 Aux gendarmes nous ont trahis,
 Nous ont trahis.

Et l'on vit quatre bacheliers,
 Sans vergogne,
 Qu'on emmène les mains liées,
 Les mains liées.

On fit venir à la prison,
 Sans vergogne,
 Les parents des **mauvais garçons**
 Mauvais garçons.

Les trois premiers pères, les trois,
 Sans vergogne,
En perdirent tout leur sang-froid,
 Tout leur sang-froid.

Comme un seul, ils ont déclaré,
 Sans vergogne,
 Qu'on les avait **déshonorés**,
 Déshonorés.

Comme un seul, ont dit c'est fini,
 Sans vergogne,

Fils **indigne**, je te **renie**,
 Je te renie.

Le quatrième des parents,
 Sans vergogne,
 C'était le plus gros le plus grand,
 Le plus grand.

Quand il vint chercher son voleur,
 Sans vergogne,
 On s'attendait à un malheur,
 A un malheur.

Mais il n'a pas déclaré, non,
 Sans vergogne,
Que l'on avait sali son nom,
 Sali son nom.

Dans le silence on l'entendit,
 Sans vergogne,
 Qui lui disait bonjour petit,
 Bonjour petit.

On le vit, on le croirait pas,
 Sans vergogne,
 Lui tendre sa **blague à tabac**,
 Blague à tabac.

Je ne sais pas s'il eut raison,
 Sans vergogne,
 D'agir d'une telle façon,
 Telle façon.

Mais je sais qu'un enfant perdu,
 Sans vergogne,
A de la corde de pendu,
 -de de pendu,

A de la chance quand il a,
 Sans vergogne,
 Un père **de ce tonneau-là**,
 Ce tonneau-là.

Et si les chrétiens du pays,
 Sans vergogne,
 Jugent que cet homme a trahi,
 Homme a trahi,

Ça laisse à penser que pour eux,
 Sans vergogne,

L'évangile, c'est de l'hébreu,
 C'est de l'hébreu.

A la lecture de cette chanson, vous pourrez noter très vite que certains mots et expressions ont besoin d'une explication préalable qui, si elle n'est pas donnée, risque d'en empêcher la compréhension. Je les ai

souignés pour plus de clarté. Or, la découverte du texte devant se faire à l'audition de la chanson, il n'est pas question de le donner à l'avance.

Je vous propose donc de préparer vos élèves en leur donnant un petit texte simple à étudier, et ce texte leur permettra d'assimiler le sens des mots nouveaux qu'ils vont rencontrer; c'est, en quelque sorte, un texte-filtre. Le voici.

"J'ai rencontré quatre jeunes garçons; ces **bacheliers** semblaient ne pas avoir honte d'être des voleurs : **sans vergogne**, ils m'ont dit que, comme ils étaient chômeurs, ils devaient prendre l'argent des riches. Ils n'ont pas de morale, ce sont des **mauvais garçons**, mais ils me semblaient être les plus gentils du monde : ils étaient les meilleurs des hommes, **la crème des hommes**. Vous voyez que je ne dis pas du mal des gens, que je ne suis pas un **sycophante**. Ces quatre garçons, tous ensemble, **comme un seul**, m'aimaient bien.

Un jour, ils ont volé un petit sac où on garde le tabac. Personne ne les a vus prendre cette **blague à tabac**. On peut dire qu'ils ont eu de la chance : c'est avoir de la **corde de pendu** de n'être pas pris par les gendarmes quand on est voleur...

Avez-vous déjà rencontré de tels garçons, des garçons **de ce tonneau-là**, qui sont fiers d'être des voleurs ?

Si ces garçons étaient vos fils, est-ce que vous ne vous mettriez pas facilement en colère, est-ce que **vous ne perdriez pas votre sang-froid** ? Un père honnête perd l'honneur, est **déshonoré** par un tel fils : il n'a plus une

bonne réputation car son fils **a sali son nom**; ce garçon est **indigne** d'avoir pour père un honnête homme. Vous refuseriez d'accepter que ce garçon est votre fils, vous le **renieriez**.

Les gens, souvent, oublient que le livre sacré des chrétiens, l'**Evangile**, nous apprend qu'il faut pardonner : cela permet de penser, cela **laisse à penser** que pour eux, l'Evangile, **c'est de l'Hébreu**; ils ne le comprennent pas."

Vous voyez que la rédaction de ce petit texte, qui n'est pas, bien sûr, un modèle de style, donne à vos étudiants la possibilité d'assimiler le vocabulaire difficile. Si vous pensez que "composer" est trop long, vous avez toujours la possibilité d'expliquer chaque mot par une phrase indépendante des autres. Par exemple :

la crème des + nom : Jean est l'ami le meilleur que j'aie jamais eu; c'est **la crème des amis**.

Je vous conseillerais cependant de faire l'effort de construire un texte un peu suivi, car il ne faut pas oublier que, si nous utilisons une chanson en classe, c'est pour l'animer, et il n'est donc pas question de revenir à un enseignement trop traditionnel-et donc trop ennuyeux-pour préparer nos étudiants. Quand vous aurez terminé l'étude du texte-filtre, vous pouvez demander que l'on vous propose des phrases utilisant les mots et expressions nouvelles, ce qui est une occasion d'expression parlée.

Le vocabulaire une fois acquis, vous pouvez passer à l'audition de la chanson : pour ma part, je la fais d'abord écouter deux fois en entier, puis une troisième fois, couplet par couplet. J'insiste bien sur le fait que les

étudiants n'ont alors pas la passibilité de lire le texte; il s'agit uniquement de compréhension auditive.

N'espérez bien sûr pas trop : il est rare que vos étudiants aient tout compris; mais vous pouvez, après cette triple audition, les aider à préciser leur pensée. Il s'agit de reconstituer toute l'histoire, par un jeu de questions appropriées :

- 1 – Quels sont les personnages principaux de cette histoire?
- 2 – Que font-ils? Pourquoi?
- 3 – Où sont-ils emmenés? Pourquoi?
- 4 – Qui vient les voir?
- 5 – Que se passe-t-il alors?
- 6 – Est-ce que tous les pères ont la même attitude?
- 7 – Que pense l'auteur de cette chanson à propos de l'attitude du quatrième père?

Vous voyez qu'à ce niveau encore, la chanson nous permet d'engager une conversation intéressante, car les étudiants voudront comprendre ce qu'elle leur raconte. Grâce à vos questions, ils y parviendront.

Vous pouvez alors passer à un second degré dans l'utilisation de la chanson : demandez à vos étudiants de se rassembler par petits groupes et de mettre au point un résumé de l'histoire. Cette composition collective peut être suivie de la lecture des différents résumés produits, et du choix, par la classe elle-même de celui qui apparaît comme le meilleur. Vous pourrez alors profiter de l'occasion pour corriger la structure du français écrit.

Habituellement, je ne distribue pas encore le texte complet de la chanson. Le vocabulaire, l'histoire et le texte étant assimilés, je propose

un petit test aux étudiants : je leur distribue certaines strophes de la chanson (pas toutes, bien sûr), dans lesquelles je laisse des blancs qu'ils doivent remplir à l'audition. Vous devez, en préparant ce texte, mettre l'accent sur des mots et expressions nouvelles, acquis lors de l'étude du texte-filtre mais, et c'est important, qui peuvent être utiles directement. Il ne saurait être question de faire remplir un blanc pour "blague à tabac" que, moi-même, je ne prononce pas deux fois l'an...

Pour la chanson qui nous sert d'exemple, voici le texte du test :

Nous étions quatre _____,

Sans vergogne,

La vraie crème des écoliers,

Des écoliers.

Les sycophantes du pays,

Sans vergogne,

Aux _____ nous ont trahis,

Nous ont trahis.

On fit venir à la prison,

Sans vergogne,

Les parents des _____,

_____.

_____, ils ont déclaré,

Sans vergogne,

Qu'on les avaient déshonorés,

Déshonorés.

A de la chance quand il a,

Sans vergogne,

Un père de _____,

_____.

_____ que pour eux,

Sans vergogne,

L'Évangile, c'est de l'hébreu,

C'est de l'hébreu.

Le fait de n'utiliser que certaines strophes du texte de la chanson permet de forcer les

étudiants à fixer leur attention à la fois sur le texte qu'ils ont devant eux et sur ce qu'ils écoutent, de façon à ne pas manquer la strophe qu'on leur demande de compléter.

Il serait alors possible d'imaginer, afin de développer encore l'expression orale à partir du thème de la chanson, une dramatisation en français, qui devrait être une dramatisation spontanée : les étudiants connaissant parfaitement l'histoire, il suffit de distribuer les rôles et de les lancer dans le jeu dramatique. Il est cependant évident qu'une telle dramatisation demande que vous avez affaire à une classe active, ce qui n'est hélas pas toujours le cas...

Vous pourrez alors donner le texte de la chanson à vos étudiants. En fait, et surtout au niveau du secondaire, il me semble que votre utilisation pédagogique de la chanson pourrait s'arrêter là. Je ne voudrais pas, quant à moi, abandonner cette chanson sans vous indiquer d'autres possibilités toutes plus intéressantes les unes que les autres.

Une étude grammaticale du texte pourrait être envisagée. Il faut en effet noter tout d'abord que cette chanson, qui raconte une histoire au passé, fait un très large emploi du passé simple. Ce pourrait être l'occasion d'un rappel de cours de grammaire antérieurs, ou d'une introduction, plus vivante, au temps du récit. Le deuxième point de grammaire qui me semble intéressant, c'est la forme tronquée de la négation **ne pas**, dans la strophe :

On le vit, on le croirait pas...

qui permet de mettre en évidence une forme commune à la langue parlée.

Le texte de la chanson peut aussi être l'occasion de donner à vos étudiants des éléments de civilisation française ou occidentale.

Sans insister particulièrement sur l'importance des commères et des ragots dans cette histoire, ou sur la présence des gendarmes, il est bon de noter la référence que ce texte fait à la religion. Il vous permet de rappeler à vos étudiants que 80% des Français sont catholiques et de leur apprendre que le texte sacré des chrétiens s'appelle la Bible, divisée en deux parties, l'Ancien Testament, racontant l'histoire du peuple juif, et le Nouveau Testament ou Evangile, présentant la vie et l'enseignement de Jésus.

Enfin, et pourquoi pas, si vous organisez des activités extra-scolaires, cette chanson étudiée en classe pourra être chantée par une chorale, ceci avec d'autant plus de qualité que les étudiants en auront une profonde connaissance...

Voilà un aperçu de ce que vous pouvez faire, dans votre enseignement, avec une simple chanson. Je n'aurai pas la prétention de vous dire que j'ai fait une présentation exhaustive : il y a sans doute d'autres utilisations possibles (Je pense, par exemple, à une approche de la versification) et vous les découvrirez vous-mêmes si vous décidez de tenter l'expérience.

A ce sujet, et si vous le pouvez, ne pourriez-vous, quand vous aurez assuré un tel enseignement, faire parvenir à notre bulletin une copie du matériel pédagogique que vous aurez élaboré et qui, refondu, pourrait être utilisé par d'autres de nos collègues? Ce Bulletin est le vôtre, comme vous le rappelait Son Altesse Royale la Princesse Galyani Vadhana, et il serait sans doute utile à tous qu'il devienne un forum permanent de vos travaux, de vos idées et de vos tentatives.

En attendant, haut-les coeurs, et enseignons en chantant!

เรียนภาษาศาสตร์จากภาษาโฆษณา

นิรมล ตัญญาแสนสุข

การโฆษณา (publicité หรือที่ชาวฝรั่งเศสเรียกสั้น ๆ ว่า la Pub) เป็นวิถีทางหนึ่งที่จะนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกสู่สายตาประชาชน เท่าที่เห็นทั่วไปจะมีทั้งการโฆษณาชวนเชื่อในการหาเสียงสมัครรับเลือกตั้ง การแนะนำสินค้าและชักชวนให้ผู้คนมานิยมใช้สินค้านั้น ๆ เป็นต้น ในชีวิตประจำวันเราจะเห็นสื่อโฆษณาทั่วทุกมุมเมือง ตั้งแต่กำแพงอาคารไปจนถึงบนตัวถังรถเมล์ ซึ่งอาจพูดได้ว่าเป็นวิธีโฆษณาที่ได้ผลมากที่สุดเพราะรถเมล์จะผ่านไปทุกมุมเมือง และคนเกือบทุกระดับของประเทศก็ใช้บริการรถเมล์ ฉะนั้นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จะออกสู่สายตาประชาชนอย่างรวดเร็ว ในประเทศฝรั่งเศสก็เช่นกัน เราจะเห็นสื่อโฆษณาในสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น บนแผ่นป้ายสำหรับโฆษณาโดยเฉพาะบนริมทางเท้า ตามสถานีรถไฟ อุโมงค์รถไฟใต้ดิน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

การโฆษณาเพื่อดึงดูดใจประชาชนนั้น จะออกมาในหลายรูปแบบด้วยกันแล้วแต่ความคิดของนักออกแบบโฆษณาแต่ละราย อาจจะเป็นภาพโฆษณาอย่างเดี่ยวหรือทั้งภาพและคำโฆษณา (slogan publicitaire) ถ้าทางวิทยุก็เพียงแต่ได้ยินเสียงคำโฆษณาเท่านั้น ส่วนทางโทรทัศน์อาจจะใช้การแสดงสั้น ๆ (sketch) ซึ่งปัจจุบันมักนิยมใช้เด็กเล็ก ๆ เป็นสื่อโฆษณา เช่น การโฆษณา

กระดาษชำระเดสซี นมขันทราหมี เป็นต้น การโฆษณาเพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนต้องการเพียงให้คนรู้จักและนิยมสิ่งนั้น ๆ ให้มากที่สุด ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าภาษาในการโฆษณานั้นไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เสมอไป เพียงแต่พยายามใช้คำที่ง่ายเข้าใจง่ายสำหรับคนทุกระดับ และให้ความหมายกว้างมากที่สุด เลือกสรรหาคำพ้องรูปพ้องเสียงเข้ามาช่วยเพื่อให้ติดหู ติดตา ติดปากผู้พบเห็น

ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็น การนำเอาภาษาโฆษณา มาวิเคราะห์พื้นฐานด้านภาษาศาสตร์ โดยการนำทฤษฎีต่าง ๆ ทางภาษามาประกอบ ซึ่งตามมหาวิทยาลัยบางแห่งในประเทศฝรั่งเศสนำมาสอดแทรกไว้ในชั้นเรียนภาษาของเด็กฝรั่งเศสเอง เราสามารถวิเคราะห์หรือออกมาได้หลายแง่มุม คือ

1. ด้านโครงสร้างประโยค รวมทั้งการใช้คำ (structure morpho-syntaxique)
2. ด้านไวยากรณ์ (grammaire)
3. ด้านสัทศาสตร์ (phonétique)
4. ด้านกวีนิพนธ์ (poétique) เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาโฆษณาทั้ง 5 ที่จะยกมาวิเคราะห์ต่อไปนี้ได้มาจาก นิตยสารของฝรั่งเศส ป้ายโฆษณาริมทางเท้า และใบปลิวโฆษณาต่าง ๆ (dépliants publicitaires)

POUR VOS MEUBLES...
PAS DE PROBLÈMES
D'ARGENT : RIEN AU
COMPTANT, TOUT EN 3
ANS. CHEZ Y,
BIEN SÛR!

QUEL VISAGE
INTELLIGENT!
QUELLE VOIX AGRÉABLE!
MAIS...
IL FAUT ETUDIER
ÇA DE PLUS
PRÈS...

C'est Shell que j'aime

(คำโฆษณาของบริษัทน้ำมันเชลล์)

– ทางด้านโครงสร้างประโยค (structure syntaxique) จะเห็นว่าข้อความนี้ใช้ *c'est ... que* ซึ่งภาษาทางไวยากรณ์เรียกว่า un *présentatif* เข้ามาช่วยเน้นกรรมตรงของกริยาแท้ในประโยค (*aime*) คือคำว่า *Shell* หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อเรียกความสนใจมายังผลิตภัณฑ์ที่ต้องการเสนอ ถ้าไม่มีการเน้นประโยคนี้จะเป็น “*J'aime Shell.*”

– ทางด้านสัทศาสตร์ (phonétique) เราจะแปลงเสียงของประโยคนี้โดยใช้สัทอักษรดังต่อไปนี้

/ s ε | ε l k ə ʒ ε m //

จากการใช้สัทอักษรข้างบนนี้จะเห็นได้ชัดว่ามีการเล่นคำโดยอาศัยรูปแบบของพยางค์แบบเดียวกันคือ

$C+V+C^{(1)} \rightarrow | \varepsilon l / ʒ \varepsilon m$

อีกทั้งการเล่นเสียงพยัญชนะและเสียงสระที่คล้องจองกันคือ $|\varepsilon - ʒ\varepsilon$ ตามทฤษฎีด้านเสียงเราถือว่า [j] และ [ʒ] เป็นพยัญชนะประเภทเดียวกันคือ *chuintante*⁽²⁾ และเกิดจากฐานที่เกิดเดียวกันคือ *apico-postalvéolaire*⁽³⁾ แตกต่างกันในกรณีเดียวกันคือ [j] เป็นเสียงอโฆษะ (*sourde*) ส่วน [ʒ] เป็นเสียงโฆษะ (*sonore*) พุดได้ว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อโดยใช้หลักของเสียงและความหมายของกริยาตัวนี้มาช่วย

- (1) C = consonne (พยัญชนะ) และ V = voyelle (สระ)
- (2) *Chuintante* คือพยัญชนะเสียงเสียดสี (*fricative*) เมื่อเวลาออกเสียงต้องอาศัยส่วนหน้าของลิ้นและฟันกราม
- (3) เมื่อเวลาออกเสียง [j] [ʒ] เราต้องอาศัยฐานกรณ์เหล่านี้คือ ปลายลิ้นและปุ่มเหงือกส่วนหลัง (*apico-postalvéolaire.*)

SAREI Bien bâtir

pour vivre mieux

(คำโฆษณาของบริษัทก่อสร้างอาคาร)

– ทางด้านโครงสร้างประโยค มีการใช้คำวิเศษณ์ (*adverbe*) กับกริยาที่ยังไม่ได้ผัน (*infinitif*) ซึ่งมาในลักษณะที่เรียกว่า *chiasme*⁽¹⁾ คือการวางไขว้กัน

adverbe infinitif bien bâtir
 infinitif adverbe vivre mieux

– การเลือกใช้คำ ผู้โฆษณานำคำว่า *bien* และ *mieux* มาใช้ก็เพื่อมุ่งหวังให้ผู้พบมีความรู้สึกที่ดีขึ้น ๆ ไปตามความหมายและระดับขั้นของการใช้คำ จาก *bien* ไปสู่คำว่า *mieux* ซึ่งในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่าเป็น *caractère amélioratif* จะเห็นว่าลักษณะการใช้คำและรูปแบบของคำโฆษณานี้มาในรูปลักษณะของสุภามิตที่ทุกคนยอมรับว่าเป็นความจริงหาที่ค้านไม่ได้

(1) *Chiasme* เป็นลักษณะการไขว้กันทางภาษา ทั้งด้านโครงสร้างประโยค ด้านไวยากรณ์ แม้กระทั่งด้านสัทศาสตร์ จะเห็นความคล้องจองและกลมกลืนของภาษา บางครั้งผู้อ่านจะได้ความหมายที่ลึกซึ้งด้วยเพราะคำบางคำในภาษาฝรั่งเศสเมื่อเปลี่ยนที่วาง หน้าทีของคำนั้น ๆ จะเปลี่ยนตามไปด้วย ตัวอย่างของการไขว้กันนี้เช่น

Il faut manger pour vivre

et non pas vivre pour manger (Petit Robert)

เราจะพบลักษณะการไขว้กันเช่นนี้อีกในกวีนิพนธ์ทุกยุคทุกสมัย เช่น *Le Pont Mirabeau* ของ Apollinaire กวีในศตวรรษที่ 20 ซึ่งเขียนโคลงนี้เพราะผิดหวังเรื่องความรักกับหญิงสาวชื่อ *Marie* เราจะดูจากคำว่า

Mirabeau
 X
 Marie

[mira]
 X
 [mari]

Quand on sait ce que ça coûte On choisit Mammouth

(คำโฆษณาของห้างสรรพสินค้าที่ชื่อ Mammouth⁽¹⁾)

— ด้านการใช้คำและโครงสร้างประโยค ผู้โฆษณาใช้ประโยคซับซ้อนที่ประกอบด้วยประโยคใหญ่ (principale) : On choisit Mammouth และประโยคย่อย (subordonnée temporelle) : Quand on sait ce que ça coûte กริยาทุกตัวในประโยคอยู่ใน temps présent เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นความจริงเสมอเกี่ยวกับราคาของสินค้าในห้างสรรพสินค้าแห่งนี้ซึ่งต่างกับราคาสินค้าตามท้องตลาดทั่วไป

มีการนำสรรพนามที่ไม่ชี้เฉพาะ (pronoms indéfinis) : on, ça มาใช้ ซึ่งคำสรรพนามเหล่านี้จัดอยู่ในระดับภาษาชาวบ้าน (langue familière⁽²⁾) ทั้งนี้เพื่อดึงดูดความสนใจของคนทุกระดับ เพราะคนโดยทั่วไปเมื่ออยู่ในบ้านภายในครอบครัวเดียวกันหรือในแวดวงเพื่อนฝูงจะไม่สื่อสารกันด้วยภาษาราชการหรือภาษาที่ใช้ในวงสังคมชั้นสูง (langue soutenue ou langue recherchée)

— ด้านสัทศาสตร์ ถ้าเป็นกวีนิพนธ์เรา

- (1) Mammouth เป็นห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่แห่งหนึ่งในประเทศฝรั่งเศส มีสัญลักษณ์เป็นรูปช้าง Mammouth ซึ่งเป็นช้างในยุคโบราณที่สูญพันธุ์ไปแล้วและมีขนาดใหญ่โตกว่าช้างปัจจุบันมาก ชาวฝรั่งเศสส่วนใหญ่นิยมไปจ่ายของทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภคตามห้างสรรพสินค้า (supermarchés) เหล่านี้ เพราะราคาสินค้ามักจะถูกกว่าตามร้านค้าย่อยทั่วไป
- (2) ภาษาฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกับทุกภาษาคือ มีระดับของภาษาหลายระดับ (niveaux de langue) การใช้ภาษาแต่ละระดับเพื่อสื่อความนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์และแวดวงที่ใช้ รูปประโยคและคำศัพท์ที่ใช้จะต่างกันในแต่ละระดับ ดังจะเห็นจากตัวอย่างดังต่อไปนี้ เช่นคำว่า รองเท้า จะใช้ศัพท์ต่างกันคือ

สามารถพูดได้ว่ามีคำพ้องเสียง (rime) ในคำโฆษณานี้ ในพยางค์สุดท้ายของทั้งสองประโยคที่ยกขึ้นมาคือเสียง [kut]—[mut] คำพ้องเสียงในลักษณะนี้ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า rime riche⁽³⁾ ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายให้กระชับขึ้นระหว่างคำว่า coûte ที่ชี้ให้เห็นราคาสินค้ากับคำว่า Mammouth เป็นการแนะนำสถานที่ไปในเวลาเดียวกัน

Crédit Lyonnais : La banque de futur Votre future banque

(คำโฆษณาของธนาคารชื่อ Crédit Lyonnais)

จะเห็นว่าในคำโฆษณานี้ไม่มีกริยาเลย มีแต่เพียงกลุ่มคำ (groupes nominaux) เท่านั้น ฉะนั้นประโยคที่สมบูรณ์ควรจะเป็น

Le Crédit Lyonnais est
La Banque du futur
Et sera votre future banque.

เมื่อเติม Le, est, Et และ sera เข้าไปแล้วประโยคนี้อาจจะเห็นความหมายชัดเจนขึ้นว่าเป็นผลสืบเนื่องกัน

- ภาษาแสลง (langue argotique) ซึ่งนิยมใช้ในหมู่เด็กวัยรุ่น ใช้คำว่า pompes หรือ godasses
 - ภาษาชาวบ้าน (langue familière) เป็นภาษาที่ใช้ภายในครอบครัวและเพื่อนสนิท ใช้คำว่า souliers
 - ภาษาราชการ (langue soutenue) เป็นภาษาที่ใช้ในวงงานทั้งหลาย ใช้คำว่า chaussures
 - ภาษาไพเราะ หรือภาษาสละสลวย (langue recherchée) เป็นภาษาที่บุคคลในวงสังคมชั้นสูงนิยมใช้ แม้แต่ชาวฝรั่งเศสที่อาศัยใน 16e arrondissement ของปารีสก็นิยมใช้ภาษาระดับนี้เช่นกัน สำหรับคำว่า รองเท้า เราจะใช้คำว่า cothurnes เป็นต้น
- (3) Rime riche เป็นคำพ้องเสียงซึ่งพยางค์ปิดท้ายด้วยสระและพยัญชนะเสียงเดียวกัน

CREDIT LYONNAIS:

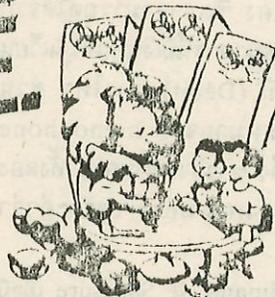
LA BANQUE DU FUTUR. VOTRE FUTURE BANQUE.

VOTRE PARTENAIRE

Il est sûr, le Crédit Lyonnais, de passer en dix ans, à une banque qui sera la plus connue, la plus sûre, la plus moderne qui soient — et c'est un point de savoir quand on choisit sa future banque.

Mais pour nous, au Crédit Lyonnais, au lieu de se passer de notre information, nous vous avons fait connaître, par nos services, nos rapports avec nos clients, et le temps que nous prenons à les aider ou à les conseiller.

Écrivez nous, nous vous enverrons dans les 24 heures la brochure "CREDIT LYONNAIS" qui vous expliquera tout ce que nous avons à offrir.

In le Nouvel Observateur, décembre 1981.

— ทางด้านความหมายของการใช้คำ การที่คนทั่วไปจะเลือกใช้บริการของธนาคารใดธนาคารหนึ่ง เขาเหล่านั้นก็ต้องมีความมั่นใจในธนาคารนั้น ๆ พอสมควร ในที่นี้เราจะเห็นความมั่นคงของธนาคารนี้ได้จากคำว่า *Crédit* และ *Lyonnais* ตามความหมายพื้นฐานของคำว่า *Crédit* หมายถึง บัญชีเจ้าหนี้ ส่วน *Lyonnais* หมายถึง คนที่อยู่เมืองลียง (*Lyon*) ของประเทศฝรั่งเศส เราจะวิเคราะห์ความหมายของคำว่า *Lyon* ให้ลึกกลงไปโดยใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เข้ามาช่วย ด้วยการดู *signifiant*⁽¹⁾ ของคำว่า *Lyon* เมื่อเราได้ยินคำนี้ เราจะสามารถใช้ศัพท์อักษรแทนเสียงที่ได้ยินดังนี่คือ [ljɔ̃] เสียงเหล่านี้จะพบอีกในคำอื่นที่ให้ความหมายต่างออกไปที่เรียกว่า *homophone*⁽²⁾ คำที่ได้มาใหม่คือคำว่า *lion*

ส่วนความหมายแฝง (*connotation*) ของธนาคารนี้คือ ความมั่นคง ซึ่งเราสามารถดูได้จากคำว่า *Crédit* แสดงว่าธนาคารนี้มีเงินทุนหมุนเวียนอยู่เสมอ ไม่เป็นลูกหนี้ (*Débit*) ของใคร ส่วน [ljɔ̃nɛ] อาจจะตีความหมายจาก *homophone* ที่กล่าวข้างต้นนี้หมายถึง ชาวสิงห์ทั้งหลาย ทั้งสองคำนี้ชี้ให้เห็นความมั่นคงพอสมควร เพราะคำว่า

(1) ตามทฤษฎีของ Ferdinand de Saussure เมื่อมีคำใดคำหนึ่งมากระทบประสาทหู มนุษย์เราจะรับเสียงนั้นเช่นคำว่า *canard* จะประกอบไปด้วยเสียง [kanar] เสียงที่ได้รับนี้เรียกว่า *signifiant* ต่อเมื่อประสาทสัมผัสส่งต่อไปยังสมองและสมองสร้างมโนภาพของสิ่งที่ได้ยินนั้น ๆ ออกมาว่าเป็นสัตว์ปีก มีลักษณะคล้ายไก่แต่ปากแบน เท้าไม่แยกเช่นเดียวกับเท้าไก่ สามารถว่ายน้ำได้ เป็นต้น มโนภาพที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่า *signifié*

(2) *Homophone* คือคำที่มีเสียงเดียวกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น เสียง [VER] อาจจะเป็น

- verre
- vers
- vert
- Vair etc.

สิงโต ยังหมายถึง (*connoter*) สัตว์ใหญ่ที่เป็นเจ้าป่า สามารถคุ้มครองสัตว์เล็กสัตว์น้อยทั่วไปได้ การตีความนี้มิได้สร้างมโนภาพขึ้นมาเองแต่ด้วยอาศัยสัญลักษณ์รูปสิงโตของธนาคารแห่งนี้ประกอบด้วย

คราวนี้มาดูคำโฆษณาในสองบรรทัดต่อมา เราจะพบลักษณะการใช้วักกัน (*chiasme*) อีกคือ

La Banque du futur

 Votre future banque

การใช้คำซ้ำคือ *futur* ในที่นี้ ชนิดและหน้าที่ของคำต่างกันคือ ในบรรทัดแรก *futur* เป็นคำนามทำหน้าที่เป็น *complément de nom* ขยายคำว่า *banque* ซึ่งให้ความหมายว่าเป็นธนาคารที่สร้างและดำเนินการเพื่ออนาคตโดยเฉพาะ ส่วนบรรทัดต่อมา *future* เป็นคำคุณศัพท์ ทำหน้าที่ *épithète* ขยายคำว่า *banque* เช่นกัน ให้ความหมายว่า จะเป็นธนาคารต่อไปที่ท่านจะเลือกใช้บริการ

ส่วนการใช้คำนำหน้านาม ผู้โฆษณาใช้ *article défini (la)* เพื่อชี้ให้เห็นว่าธนาคารแห่งนี้เป็นธนาคารแห่งเดียวที่ดำเนินการเพื่ออนาคต ส่วน *Votre* ซึ่งเป็น *adjectif possessif* ใช้เพื่อสื่อความมุ่งหวังของธนาคาร โดยตรงต่อตัวผู้อ่านข้อความนี้ ทั้งนี้เป็นวิธีโน้มน้ำใจผู้อ่านคำโฆษณานี้ให้มีความคิดเห็นคล้อยตามไปด้วย ลักษณะการใช้คำหรือรูปประโยคเพื่อโน้มน้ำใจความคิดเช่นนี้ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า *un slogan d'un caractère injonctif*⁽¹⁾

(1) *Caractère injonctif* คือ คำหรือประโยคที่ต้องการสื่อความโดยตรงต่อผู้ที่รับฟัง ถ้าเป็นคำ เราสังเกตจาก *adjectif possessif* แต่ถ้าเป็นประโยคจะออกมาในรูปของประโยคคำสั่งเช่น

- Entrez sans fumer !
- Tenons bien notre ceinture !

Chocolat carré

Carrément bon

Chocolatti

(คำโฆษณาของชอคโกแลตชื่อ Chocolatti)

ในคำโฆษณาที่ผู้ออกแบบโฆษณาใช้รูป
ลักษณะที่แท้จริงของชอคโกแลตตรานี้ซึ่งเป็นรูป
สี่เหลี่ยมจัตุรัสแทนที่อักษร a ทุกตัว

คำโฆษณานี้มีได้ใส่กิริยาเอาไว้ แต่ประโยค
ที่สมบูรณ์ควรจะเป็น

Le chocolat carré est carrément bon,
Chocolatti.

มีการใส่ชื่อชอคโกแลต chocolatti ไว้ตอน
ท้ายประโยค หลังจุดลูกน้ำเป็นการย่ำตัวประธาน
คือ Chocolat carré ลักษณะการย่ำแบบนี้ทาง
ไวยากรณ์เรียกว่า Un élément segmenté⁽¹⁾

- ด้านการใช้คำ มีการนำคำซ้ำมาใช้คือ
carré ซึ่งชนิดและหน้าที่ของคำนี้ต่างกันไปคือ
carré คำแรกเป็นคำคุณศัพท์ (adjectif) ทำหน้าที่
épithète ขยาย chocolat ส่วน carrément เป็น
คำวิเศษณ์ (adverbe) ขยายคำว่า bon ซึ่งคำว่า
carrément นี้มิได้หมายถึงรูปสี่เหลี่ยมเลย เพียง
แต่เป็นการนำคำพ้องรูปมาใช้ซึ่งความหมายของ
คำเปลี่ยนไปคนละแนว คำ ๆ นี้ย่ำความหมายของ
คำว่า bon ให้ผู้อ่านรู้สึกตามไปด้วยว่า อร่อยมาก
(très bon) ทั้งนี้เราจะเห็นหลักจิตวิทยาของนัก
ออกแบบโฆษณาในการเลือกใช้คำและภาพประกอบ
คำโฆษณาเหล่านี้ เราจะสังเกตเห็นอีกว่ารูปแบบ
ของคำโฆษณานี้ใช้อักษร C เป็นหลักเพื่อให้
กลมกลืนกันไป

(1) "Les constructions segmentées" in "Grammaire du
français contemporain"

ธุรกิจการโฆษณาเป็นธุรกิจที่ค่อนข้างเจริญ
ก้าวไปไกลพอสมควร มีบริษัทโฆษณาที่มีชื่อเสียง
หลายแห่งทั้งในและนอกประเทศที่ให้บริการด้านนี้
อีกทั้งมีการเผยแพร่วงการนี้ให้มวลชนได้ติดตาม
ความก้าวหน้าของวงธุรกิจนี้โดยการออกนิตยสาร
การโฆษณา ซึ่งในประเทศไทยก็มีปรากฏเช่นกัน
คือ นิตยสารคนโฆษณา การโฆษณามีใช้เป็น
แต่เพียงการแนะนำสินค้าให้มวลชนทราบเท่านั้น
ยังกล่าวได้ว่าการโฆษณาเป็นศิลปะแขนงหนึ่งด้วย
นักออกแบบโฆษณาแต่ละรายจำเป็นต้องศึกษาและ
ยึดหลักจิตวิทยาเป็นสำคัญในการทำงาน อีกทั้ง
ต้องรู้จักเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ รูปภาพที่ทันสมัย
ตามความนิยมของประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อดึงดูด
ใจผู้บริโภคให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

เศรษฐกิจของโลกปัจจุบันอยู่ในสภาวะรัดตัว
ฉะนั้นผู้ออกแบบโฆษณาจึงพยายามหาวิถีทางที่จะ
ผลิตสื่อโฆษณาออกมาให้กะทัดรัดที่สุด จะเห็นได้
จากการเลือกใช้คำพูดที่สั้นที่สุดแต่สามารถสื่อ
ความได้กว้างมาก ในบางครั้งเราจะพบว่าภาษา
โฆษณานั้นผิดหลักทางภาษาศาสตร์และไม่ถูกต้อง
ตามตรรกวิทยา เช่น Goûtez la qualité de notre
bière. เป็นต้น การวางรูปแบบโฆษณาก็เช่นกัน
มีการประหยัดที่ โดยใช้รูปภาพที่ดึงดูดใจผู้พบเห็น
ปะปนไปกับคำโฆษณาด้วย ดังเช่นในตัวอย่างที่
กล่าวแล้ว

ทุกสิ่งทุกอย่างมีทั้งข้อดีและข้อเสีย การ
โฆษณาก็เช่นกันมีข้อดีและข้อเสีย เช่นภาษาโฆษณา
ที่ผิดหลักภาษาศาสตร์ ดังตัวอย่างข้างบนนี้มีอิทธิพล
ต่อเยาวชนของชาติมากพอสมควร ทำให้เด็กจำ
ภาษาที่ผิด ๆ มาใช้ที่เรียกว่า เกิดการวิบัติของ
ภาษา สื่อโฆษณาอื่น ๆ ก็เช่นกันมีอิทธิพลไม่น้อย
ต่อเด็ก เช่นการโฆษณาทางโทรทัศน์โดยใช้เด็กเป็น
สื่อโฆษณา ผู้โฆษณารู้ดีว่าเด็กส่วนใหญ่เป็นผู้
บริโภคที่ดี (bons consommateurs) เพราะเด็ก

นั้นยังไม่มีความคิดไตร่ตรองที่ดี เมื่อเห็นโฆษณา ก็จะไปผลักรถบิตามารถาให้ซื้อหาสิ่งนั้น ๆ ให้ตน โดยไม่คำนึงว่ามีประโยชน์หรือไม่ ทั้งนี้เป็นผลเสีย ต่อผู้บริโภคแต่กลับเป็นผลดีต่อผู้ผลิต (producteurs)

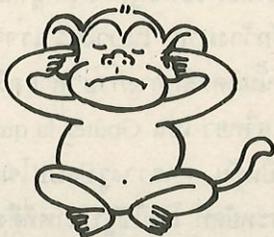
ท่านละเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากการโฆษณาบ้าง หรือไม่ขอทดสอบ⁽¹⁾ ต่อไปนี้จะเป็นการทดสอบ ว่าท่านเป็นผู้ที่เห็นด้วยกับการโฆษณา (publiphile) หรือเป็นผู้ที่ไม่เห็นด้วย (publiphobe)

Êtes-vous PUBLIPHILE ou PUBLIPHOBÉ ?

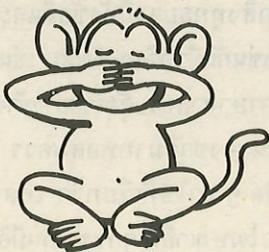
JE SUIS...

... PUBLI...

....PHOBÉ !

- Dans votre pays, regardez-vous la publicité ?
 - Un peu 1
 - avec beaucoup d'intérêt 2
 - pas du tout 3
- Au moment où passe un spot publicitaire à la radio ou à la télévision, êtes-vous...
 - content 4
 - amusé 5
 - en colère 6
- La publicité vous pousse-t-elle à acheter ?
 - oui 7
 - non 8
- Qu'est-ce qui vous frappe le plus dans les spots publicitaires ?
 - ils sont humoristiques 9
 - ils sont bêtes 10
- Trouvez-vous que ces spots sont...
 - trop nombreux 11
 - pas assez nombreux 12

(1) PASSE-PARTOUT : Revue française pour la jeunesse du monde, p 13, décembre 1980.

- Vous rappelez-vous, après avoir cherché une minute,
 - 5 slogans 13
 - 2 slogans 14
 - aucun 15
 (dans votre langue ou en français)
- Si l'on vous demandait le droit de placer, au milieu d'une émission culturelle trois ou quatre courtes publicités pour un produit (comme cela se fait dans certains pays) diriez-vous...
 - oui, pourquoi pas 16
 - certainement pas 17

- Quand vous recevez un prospectus publicitaire par la poste
 - Le jetez-vous sans le lire? 18
 - Le jetez-vous après le lire? 19
 - Le gardez-vous? 20

(ดูคำตอบหน้า 55)

บรรณานุกรม

1. CASTEX, P-G. et SURÈR, P. : Manuel des études littéraires françaises XXe siècle, Hachette, Paris, 1971.
2. CARTON, F. : Introduction à la phonétique du français, Bordas, Paris, 1974.
3. CHEVALIER, J-C. et les autres : Grammaire du français contemporain, Larousse, Paris, 1974.
4. DE SAUSSURE, F. : Cours de linguistique générale, Payot, Paris, 1974.
5. GENOUVRIER, E. et PEYTARD, J. : Linguistique et enseignement du français, Larousse, Paris, 1972.
6. LEON, P-R. : Prononciation du français Standard, Didier, Paris, 1976.
7. MARTINET, A. : Elements de linguistique générale, Armand Colin, Paris, 1974.

วารสาร

1. Le Nouvel Observateur, décembre 1981.
2. Passe - Partout : Revue française pour la jeunesse du monde, N° 3 décembre 1980.

“เก็บมาแล้วต่อ”

“ลักษมี”

ต่อไปนี้เป็นคำสนทนาระหว่างชายหนุ่ม—หญิงสาว ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระยะเวลาต่าง ๆ กัน ลองมาทายกันดูซิคะว่าแต่ละข้อนั้นควรเป็นเหตุการณ์ในช่วงใด โดยเราจะใช้ช่วงเวลาดังกล่าวนี้เป็นเงื่อนไข :

- a. 6 สัปดาห์
- b. 6 เดือน
- c. 6 ปี

- I**
1. Coucou, bonne journée?
 2. Salut, il y a du courrier?
 3. Bonsoir, mon amour.

- II**
1. J'ai pensé qu'un bracelet te ferait plaisir.
 2. Tiens, tu t'achèteras ce que tu voudras.
 3. Un vase, c'est toujours utile.

- III**
1. Ça vient?
 2. Tu veux que j'y aille?
 3. Ne te dérange pas, j'y vais.

- IV**
1. Fifty-fifty. หรือ Mi-figue, mi-raisin.
 2. Je t'invite.
 3. Ça me fait 55 F. et toi 70 F.

- V**
1. Ce n'est pas grave หรือ Ça ne tache pas.
 2. Fais attention, voyons.
 3. Ce que tu peux être maladroite!

- VI**
1. Tu as oublié les glaçons!
 2. Qu'est-ce que tu veux boire?
 3. Je prendrais bien un whisky.

- VII**
1. Encore une nouvelle robe?
 2. Cette robe te va bien.
 3. Combien?

- VIII**
1. Donne-moi ta valise!
 2. Fais attention à ma caméra!
 3. Ça va, ce n'est pas trop lourd?

- IX** 1. Je connais une bonne auberge.
2. Tu as pris le Michelin?
3. Où tu veux, mais sur l'autoroute!
- X** 1. Ce que tu peux être têtue!
2. Tu ne vas pas faire un caprice!
3. Toi au moins tu sais ce que tu veux.
- XI** 1. Tu veux vraiment aller à Béziers?
2. On n'est pas bien, ici?
3. Je t'emmène au Népal.
- XII** 1. Tu as vraiment besoin de moi?
2. J'adore faire le marché avec toi.
3. Tu sais ce que tu dois acheter?
- XIII** 1. C'est idiot, ce que tu dis!
2. Là, tu as tort.
3. Je ne suis pas tout à fait d'accord.
- XIV** 1. Moi, je...
2. En ce qui me concerne, moi je...
3. Personnellement, en ce qui me concerne, moi je...
- XV** 1. Mais, oui, je t'aime.
2. Je t'aime.
3. Si je ne t'aimais pas, il y a longtemps que je serais parti!

(ดูคำตอบหน้า 55)

องค์นายทรวงเปิดสัมมนา

ทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสร่วมในพิธีเปิด

ทรงเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัย ดร.พิชัย บวรณสมบัติ ผู้อำนวยการถวายรายงาน

สมาชิกผู้เข้าร่วมสัมมนา

Jean Noël Juttet

Les nouvelles approches méthodologiques sont toujours présentées en opposition avec les anciennes, et prétendent apporter des solutions là où ces dernières ont échoué. Contre quoi donc réagit-on lorsqu'on se fait l'avocat de l'approche communicative ? Regardons ce qui se passe dans une classe audio-visuelle.

Tous ceux qui ont un jour ou l'autre utilisé une méthode audio-visuelle ont remarqué le caractère artificiel des dialogues. Si on prend par exemple la leçon 7 de «Le français et la vie», on se rend compte que le dialogue a été construit pour introduire les structures syntactico-morphologiques :

[vert/verte, long/longue
(ce manteau-là)/cette robe-là
celui-là/celle-là]

Il est évident que l'objectif était de présenter des structures en opposition, alors que le thème retenu se prêtait remarquablement à un travail sur l'appréciation. Il en va de même pour «De Vive Voix». A la leçon 4, le dialogue, au demeurant fort réussi, des deux vieilles dames curieuses, a pour fonction d'introduire le structure [dire que + COMPLETIVE (discours indirect)], ce que confirment les exercices de réemploi (cf. exercices 7 et 8: passage au style indirect, avec transformation de l'adjectif possessif), qui sont typiquement des exercices structuraux.

Les structures importent plus que les contenus et les contextes, lesquels ne sont qu'incidents, prétexte à des variations sur les structures elles-mêmes. Aucune des phrases n'est certes dépourvue de sens, mais elles n'ont pas de réelle fonction communicative, elles sont en grande partie gratuites, sans nécessité et ne reflètent pas un grand souci de l'usage: quand dit-on cela, à qui, dans quel but, etc. Dans cette optique essentiellement structurale, on enseigne la grammaire, à laquelle on subordonne le sémantique, on ne se soucie pas réellement de communication, c'est-à-dire de la mise en œuvre des acquis linguistiques dans un réel procès d'échanges. On ne s'étonnera pas dans ces conditions si,

bien que munis de connaissances même étendues en une langue étrangère, les apprenants ne sont pas capables d'utiliser efficacement ces connaissances.

Si on considère maintenant le «syllabus» des méthodes audiovisuelles, c'est-à-dire l'ensemble ordonné des éléments à apprendre, on verra aussitôt qu'il est ordonné en fonction d'une progression grammaticale. Si on compare plusieurs syllabus, on se rend compte qu'ils se ressemblent tous. Ils sont fondés sur:

- . un ensemble sensiblement identique de structures grammaticales
- . un vocabulaire limité
- . une progression similaire

L'ensemble de ces éléments est présenté sous forme de dialogues dans des situations créées à dessein: d'où le caractère artificiel du discours si souvent souligné.

On notera également la disproportion de la place accordée aux éléments linguistiques qui se prêtent le plus facilement à des exercices de substitution ou de transformation, du type:

Adj. possessif + N \longrightarrow Pron. possessif

ou: N \longrightarrow Pron. personnel

(cf. «je donne ma langue au chat» \longrightarrow (?) «je la lui donne»)

Le découpage structural de la langue constitue donc bien la charpente des méthodes audio-visuelles.

Nous ne contestons pas que l'acquisition d'une compétence strictement linguistique est essentielle, qu'elle est centrale et est appelée à le rester dans tout apprentissage d'une langue étrangère, et qu'on ne peut pas communiquer efficacement sans cette compétence linguistique.

Mais communiquer suppose aussi autre chose, qui n'est justement pas pris en compte sérieusement dans les syllabus grammaticaux.

Qu'est-ce que la compétence de communication ?

C'est quelque chose qui englobe et dépasse la compétence linguistique, laquelle est l'habilité à former des phrases grammaticalement correctes, ayant un sens correct. Prenons l'exemple d'un ordinateur, auquel on a appris les règles grammaticales (phonétiques/graphiques, morphologiques, syntaxiques) de la langue.

Il pourra produire:

- 1) «vous auriez dû venir hier» avec tous les accords corrects, donc une phrase grammaticalement correcte.

Il pourra également maîtriser les règles sémantiques et produire

1),

et non pas

2) «vous auriez dû venir demain».

De même il pourra produire

3) «je parle couramment le français»

et refuser

4) «j'ignore couramment le coréen».

En revanche, ce dont l'ordinateur est incapable, c'est quand, dans quel contexte, dans quelle situation il faut produire les phrases suivantes:

5) «vous auriez dû venir hier.»

6) «tu n'es pas venu, tant pis pour toi.»

7) «dommage que vous ne soyez pas venu.»

8) «pourquoi n'êtes-vous pas venu !»

L'ordinateur passera pour impoli, sans savoir-vivre, maladroit, car il n'a pas le sens de la propriété verbale, il ne sait pas ce qu'il faut (ou ne faut pas) dire au bon moment.

De même, cet ordinateur ne saura pas faire la différence entre ce qui est grammaticalement et sémantiquement correct, d'une part, mais d'autre part impossible, parce que n'appartenant pas à l'usage

9) «le chat de la grand-mère de la voisine de la ...» etc.

En effet, dans tout l'ensemble des phrases possibles (grammaticalement et sémantiquement correctes), il y en a un grand nombre qui sont rejetées par des règles d'usage (cf. en particulier la longueur des phrases, le nombre des éléments emboîtés, le nombre des déterminants, etc.).

L'approche communicative correspond à un effort pour s'affranchir de l'empire des structures: on ne cherchera pas à maîtriser l'ensemble des phrases possibles (mais dont beaucoup ne sont pas conformes à l'usage), i.e. la langue en tant que système, on cherchera à maîtriser la langue comme outil de communication. Autrement dit, on ne décidera pas d'enseigner les éléments a., b., c., etc. parce qu'ils existent dans la langue, mais on décidera d'enseigner les éléments a', b', c', etc., parce qu'ils sont utiles dans la communication.

La communication réelle suppose une connaissance des règles d'usage (ce que l'on dit, à qui, dans quelle situation...). Ce sont

ces règles, qu'il faut enseigner en même temps que la grammaire, et qui yont gouverner les emplois corrects de

10) «comment allez-vous ?

11) vous allez bien ?

12) ça va ?»

. ou encore du «tu» et du «vous» (rapport hiérarchique, mais aussi rapport de solidarité).

. ou encore qui permettront de saisir les valeurs différentes de «ça va pas» dans

13) A. «Excuse-moi, je n'ai pas pu aller te rejoindre à la plage, parce que mon docteur me l'a interdit.

B. Ça va pas ?»

et 14) A. «Excuse-moi, je n'ai pas pu aller te rejoindre à la plage, parce que ma belle-mère me l'a interdit.

B. Ça va pas ?»

Ces règles d'usage sont moins connues, moins étudiées que les règles grammaticales, mais elles sont tout aussi nécessaires pour la communication.

Un étudiant qui ne connaîtrait pas les règles d'usage a peu de chances de pouvoir communiquer réellement en langue étrangère.

Le syllabus, i.e. la liste des éléments à enseigner, doit donc tenir compte des usages si l'on veut donner aux étudiants une véritable compétence de communication. Dans l'approche audio-visuelle, on se tournait vers le linguiste pour dresser cette liste: il fournissait un inventaire des composantes linguistiques de la langue. Dans l'approche communicative, on ne dispose pas d'inventaire tout fait, ni même d'une terminologie bien arrêtée.

On se heurte donc à une difficulté supplémentaire, qu'il faut pallier par une approche empirique, souvent impressionniste.

Des outils provisoires existent cependant.

Wilkins (Conseil de l'Europe, 1971) a d'abord dressé une liste des besoins communicatifs des apprenants adultes travaillant en Europe. Il a dégagé le concept de fonction communicative. Quelques exemples:

. saluer . exprimer sa sympathie

. avertir . inviter

. demander/donner information . approuver/désapprouver

Un second concept dégagé est celui de catégorie sémantico-grammaticale, ou notion: exemple: fréquence, durée, mouvement, dimension, etc.

Un syllabus qui voudrait englober la totalité des fonctions et notions possibles atteindrait des dimensions telles qu'il deviendrait de peu d'utilité, car fonctions et notions sont en nombre quasiment illimité.

La construction du syllabus va contraindre d'abord à retenir des critères de sélection pour choisir les fonctions et notions qu'il conviendra d'enseigner à un public considéré.

Ici intervient l'analyse des besoins (Richterich, Van Ek). En étudiant les besoins langagiers d'un groupe d'apprenants, on va pouvoir déterminer les fonctions et notions dont ils ont besoin en priorité.

Les fonctions qui pourront être utiles à une secrétaire seront par exemple: demander des informations

- faire une réservation
- saluer
- exprimer des remerciements
- confirmer des arrangements
- faire des suggestions, etc.

Un homme d'affaires aura besoin de:

- négocier
- définir
- protester
- presser
- menacer
- donner ordre

alors que s'enquérir des horaires de train lui sera peut-être moins utile qu'à la secrétaire qui l'accompagne. Ce sont ces fonctions qui viendront naturellement constituer le syllabus du cours de langue qui s'adressera à l'un ou à l'autre.

Il y a évidemment beaucoup de gens qui apprennent le français avec des objectifs beaucoup moins précis: ces objectifs peuvent être le plaisir, ou simplement passer un examen dans l'enseignement secondaire. Cependant il y a un certain nombre de fonctions qui pourront être communes à ces publics ainsi qu'à la secrétaire et à l'homme

d'affaires, par exemple:

- saluer
- se présenter
- inviter
- demandeur une information

Et il sera infiniment plus motivant pour les apprenants de leur proposer une leçon sur «comment se présenter» qu'une leçon sur le conditionnel présent.

La liste des fonctions sera affinée en tenant compte du concept de situation. En effet une même fonction trouvera des réalisations linguistiques différentes en fonction de la situation dans laquelle elle apparaît. Par exemple:

- 15) «S'il vous plaît, pourriez-vous m'indiquer où se trouve... ?»
- 16) «Le cinéma Majestic, vous savez où c'est ?»

Les critères à prendre en compte, dans ce concept de situation, sont:

- . le sujet: ce dont on parle (quoi ?)
- . la scène: le lieu du discours (où ?)
- . le rôle: les relations sociales (hiérarchiques) (qui ?)
des interlocuteurs et leurs attitudes psychologiques.

Le syllabus prendra en compte également les aptitudes requises en terme de | compréhension/expression
écrit/oral

(différence entre ce que la secrétaire doit être capable de dire et d'écrire, et ce qu'elle doit être capable de comprendre) et bien sûr les formes linguistiques (grammaire et lexicale) qui feront l'objet de l'apprentissage. En résumé, le syllabus fera apparaître les éléments suivants:

1. Fonctions
2. Notions
3. Spécification des situations
 - . rôles (sociaux et psychologiques)
 - . lieux
 - . sujets
4. Aptitudes: EE/EO//CE/CO
5. Formes linguistiques
6. Degré de compétence visée.

Une fois parvenu à cet inventaire détaillé (qui, encore une fois, aura été établi en fonction des besoins des apprenants), il reste encore à trouver un mode d'organisation de ces différents éléments. Lequel de ces éléments allons-nous retenir comme thème de chaque unité d'apprentissage ?

Les méthodes audio-visuelles adoptent généralement un mode de présentation fondé sur un double critère:

- . structural (la/les structure/s linguistique/s qu'on se propose d'enseigner)
- . et situationnel (on construit un dialogue, incluant les structures linguistiques retenues, qui est échangé dans une situation donnée: ex.: à la poste, à table, à la réception de l'hôtel, etc.)

L'inconvénient est que

1. la situation n'étant que prétexte à un apprentissage linguistique, on aboutit à une langue artificielle;
2. chaque situation impose l'utilisation d'un certain nombre de fonctions sans permettre de rapprocher les formes linguistiques qui sont communes à plusieurs situations. «Demander un renseignement» fait intervenir les mêmes procédures, que la situation soit celle de la poste ou celle de l'aéroport.

Le syllabus fonctionnel va, lui, permettre d'éviter ces deux inconvénients. Le thème de la leçon pourra, par exemple, être la fonction: «demander un renseignement», fonction que l'on appliquera à des situations différentes (à la poste, à l'aéroport, dans la rue, etc.) dans la même leçon.

Pour être clair prenons un exemple. (Nous ne retiendrons, pour simplifier, que trois éléments constituant notre syllabus: Fonctions, Situations et Notions):

Fonctions:

1. Demander une information.
2. Donner une information.

Situations:

1. Hôtel
2. Gare

Notions:

1. Disponibilité
2. coût

Nos leçons pourront être organisées autour des fonctions, qui en deviendront l'unité d'organisation. Par exemple:

Leçon 1:

Fonction: Demander une information

Situations: Hôtel, gare

Notions: Disponibilité, coût

Leçon 2:

Fonction: Donner une information

Situations: Hôtel, gare

Notions: Disponibilité, coût

Ce syllabus est un syllabus fonctionnel (arrangement des éléments autour des fonctions).

Un autre syllabus peut organiser les éléments autour des situations:

1. Situation: A l'hôtel

Fonctions: Demander une information/Donner une information

Notions: Disponibilité, coût

2. Situation: A la gare

Fonctions: Demander une information/Donner une information

Notions: Disponibilité, coût

Ce syllabus est un syllabus situationnel.

Une autre forme de syllabus enfin consiste à organiser les éléments autour des notions:

1. Notion: Disponibilité

Fonctions: Demander une information/Donner une information

Situations: A l'hôtel, à la gare

2. Notions: Coût

Fonctions: Demander une information/Donner une information

Situations: A l'hôtel, à la gare

Ce syllabus est un syllabus notionnel.

Evidemment, les autres éléments laissés de côté provisoirement (aptitudes, formes linguistiques et degré de compétence) interviendront aussi dans les syllabus, quels qu'ils soient.

Enfin, lorsque cela pourra apparaître nécessaire, une liste

des structures linguistiques pourra constituer l'unité d'organisation, comme dans les méthodes audio-visuelles (par exemple: pronoms et adjectifs possessifs). Parmi ces différentes formes de syllabus, le choix se fera en fonction encore des besoins des apprenants: syllabus structural s'il s'agit d'étudier une structure syntaxique; fonctionnel s'il s'agit d'étudier une transaction; situationnel si l'accent est mis sur la connaissance d'un milieu: (la banque), ou sur un sujet: (l'itinéraire d'avions). Le choix sera également guidé par le degré d'attraction, de séduction du mode de présentation, ainsi que par le niveau de connaissances des étudiants.

Retenons comme idée directrice que ces différents syllabus permettent, mieux que ceux sur lesquels sont construites les méthodes audio-visuelles, de rapprocher les différentes façons d'exprimer des choses semblables, et d'introduire plus facilement les éléments linguistiques et communicatifs en fonction de leur utilité dans une situation ou une transaction donnée.

Quelques remarques sur la méthodologie

De même que le syllabus, la méthodologie doit viser à permettre non seulement l'apprentissage de la langue, mais aussi la capacité d'utiliser cette langue.

La plupart du temps, l'objectif de l'acte de communication est de transmettre une information:

- . information factuelle
- . information sur des sentiments
- . information sur ce qu'on souhaite faire ou obtenir.

Le concept de transfert d'information implique la notion de doute, de manque. On ne peut transmettre une information qu'à quelqu'un qui ne la connaît pas déjà. Sinon il n'y a pas communication.

Lorsqu'on pose une question, on cherche une information précise qui nous manque. Lorsqu'on reçoit la réponse, on compare cette information avec l'information recherchée. Si cette information comble le manque initial, l'interaction s'arrête, parce qu'ayant atteint son objectif. Si au contraire, l'information apparaît insuffisante, une nouvelle question est posée pour obtenir un surplus d'information. Par exemple:

A. Quand les élections auront-elles lieu ?

B. Le 6 mars

Dans un mois.

Le mois prochain.

A. \emptyset

Quel jour ?

Quel jour exactement ?

B.

Le 6 mars.

Le premier dimanche de mars.

A.

\emptyset

Le 6 ?

B.

Oui.

A.

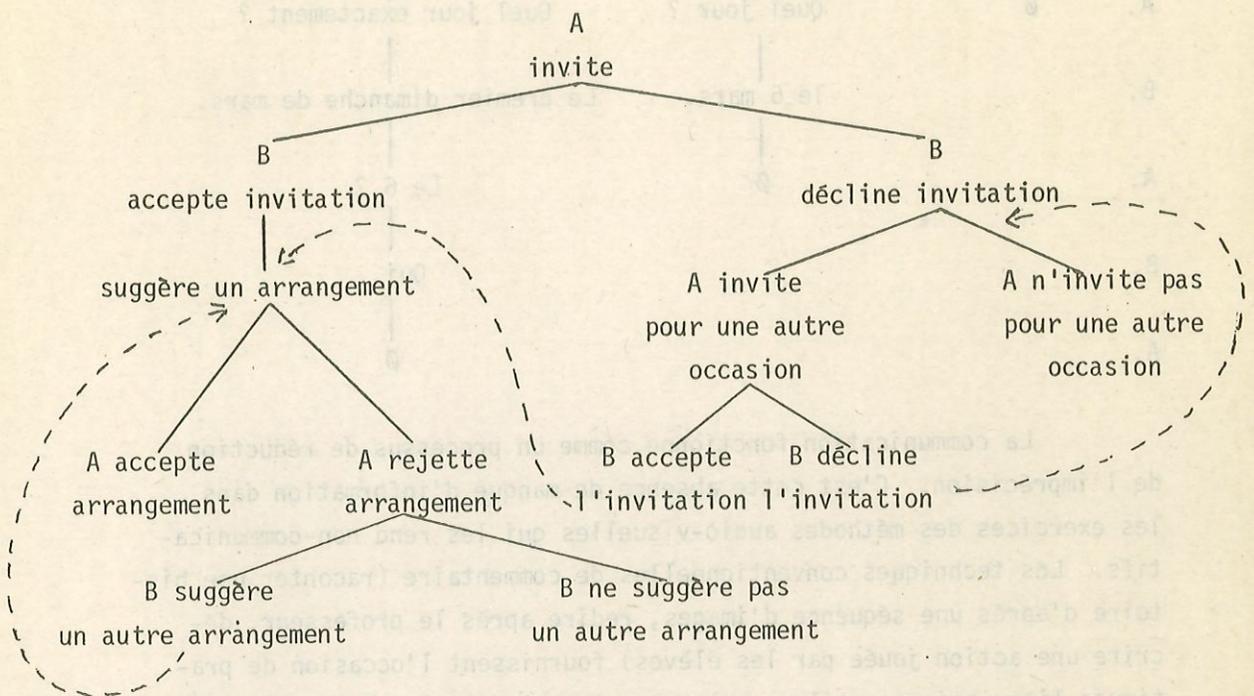
\emptyset

La communication fonctionne comme un processus de réduction de l'imprécision. C'est cette absence de manque d'information dans les exercices des méthodes audio-visuelles qui les rend non-communicatifs. Les techniques conventionnelles de commentaire (raconter une histoire d'après une séquence d'images, redire après le professeur, décrire une action jouée par les élèves) fournissent l'occasion de pratiques linguistiques utiles, mais non-communicatives. Ces pratiques engendrent l'ennui (redire le connu) et ne permettent pas la recherche d'une information nouvelle, attendue.

L'approche communicative au contraire cherche à créer ce manque d'information pour précisément amener les étudiants à le combler. On travaillera donc autant que possible sur des tâches à accomplir. Exemple:

- . montrer des diapos avec un réglage flou et essayer d'identifier les images
- . montrer des plans, des diagrammes incomplets et les faire compléter à l'aide de questions
- . faire placer des objets dans un ordre déterminé
- . faire suivre un itinéraire sur un plan
- . donner des informations à une partie des étudiants. Les autres doivent tenter de les obtenir par un jeu de questions, etc.

La quête de l'information suppose des choix, des alternatives, comme il apparaît dans l'exemple suivant (traduit de K. Johnson, cf. bibliographie).

Exemple de tâche: INVITATIONRéférences bibliographiques

1. RICHTERICH, R. et CHANCEREL, J.-L. 1977. L'identification des besoins des adultes apprenant une langue étrangère. Strasbourg: Conseil de l'Europe.
2. Un Niveau Seuil. 1976. Strasbourg: Conseil de l'Europe.
3. MUNBY, J. 1978. Communicative Syllabus Design. University of Essex: Thèse (Ph D).
4. JOHNSON, K. 1982. Communicative Syllabus Design and Methodology. Oxford: Pergamon Press.

LES QUALITES, RESPONSABILITES ET DEVOIRS D'UN GUIDE

Il est difficile de parler séparément des qualités, responsabilités et devoirs d'un guide, car à mon avis tout cela ne fait qu'un. Avoir les qualités d'un guide c'est avoir automatiquement le sens inné de ses responsabilités, ce qui implique la conscience de ses devoirs et de ce qu'il doit donner au-delà même de ses devoirs.

Pour tenter d'aborder malgré tout le sujet avec quelque méthode, je crois qu'il faut commencer par envisager l'objet de l'activité du guide, c'est-à-dire le "touriste".

Le touriste est à priori en vacances et tout doit être fait pour qu'il profite au maximum de ses vacances. Les motivations des touristes sont variées, ainsi que leurs moyens financiers. Les uns disposent sans difficulté de tout l'argent nécessaire, d'autres ont dû travailler dur et longtemps pour s'offrir ces vacances. Certains voyagent par désœuvrement, routine ou snobisme, d'autres pour s'instruire, se délasser de leur travail, découvrir de nouvelles sociétés. Dans tous les cas le guide doit faire le maximum pour faire de ces "vacances" une réussite qui comblera de bonheur ses clients. Il doit considérer chaque client comme un parent dont une courte période de la vie lui a été entièrement confiée. Il ne doit pas trahir cette confiance.

La première condition bien sûr pour ne pas trahir cette confiance c'est de ne se présenter à ses clients qu'avec le maximum de compétence que l'on attend d'un guide parfaitement qualifié tant sur le plan culturel que sur le plan technique, auxquels il faut ajouter les qualités psychologiques et morales.

LA FORMATION CULTURELLE doit être la plus étendue et la mieux adaptée possible. Il va sans dire que les connaissances de base concernent les sujets essentiels auxquels on pense automatiquement: l'histoire, l'art, la géographie, les traditions et techniques nationales, la vie quotidienne, etc. Mais il faut ajouter d'autres domaines qui, dans notre époque d'évolution sociale rapide où les questions économiques et politiques sont présentes à tous les esprits, particulièrement dans ceux des touristes originaires des pays occidentaux, recouvrent l'ensemble des préoccupations sociales. Un guide doit connaître parfaitement le système de gouvernement de son pays, les questions électorales, économiques (ressources, production, répartition des richesses et des outils de production, propriété des terres) et politiques. Il doit être informé aussi de ce qui touche à la justice, à la fiscalité, à l'instruction publique, à la protection sociale, à la réglementation du travail. Un guide qui ne pourrait pas faire face à des questions

sur ces sujets serait un guide routinier, sans imagination, peut-être adapté à la curiosité des voyageurs d'il y a cinquante ans, mais inapte à faire ce travail à notre époque. Pour compléter ses compétences dans ces domaines il serait souhaitable qu'un bon guide ait été informé de ce que l'on sait ou croit savoir au sujet de son pays dans les pays d'origine de ses clients. Ceux-ci arrivent avec des informations et des préjugés qu'il doit connaître afin d'y faire face, de les utiliser pour présenter son pays et s'il le faut, de les corriger. Il faut savoir que dans des pays libres comme la Thaïlande les journalistes étrangers peuvent venir et revenir sans difficultés et se permettre d'écrire à peu près n'importe quoi sans avoir à en souffrir et ils en abusent souvent. Ils sont au contraire plus prudents, voire flagorneurs quand il s'agit d'un pays fermé où ils ne seront plus admis si leurs écrits ont déplu aux autorités. La liberté dont on jouit en Thaïlande a permis à de nombreux journalistes de répandre impunément des idées fausses sur ce pays et les guides ne doivent pas les ignorer.

Enfin il doit présenter ses connaissances de manière à les rendre intelligibles à ses auditeurs avec des références à leur propre culture, en particulier dans le domaine historique. Il doit connaître les événements contemporains dans les pays de ses interlocuteurs et les citer quand il explique ceux de son pays. On ne peut pas parler du roi Narai par exemple à des touristes français sans mentionner qu'il était contemporain de Louis XIV. Sans ce souci constant, les événements dont parlera le guide ne s'organiseront pas dans l'esprit des touristes qui quitteront la Thaïlande croyant peut-être que le roi Narai était le grand père du roi Ramkhamhaeng...

LA COMPETENCE TECHNIQUE fait partie de la formation de base d'un guide qui doit connaître non seulement son propre travail et être capable de faire face aux imprévus, mais aussi de ce qui intervient en amont et en aval de son action. S'il se trouve devant un problème de réservation dans un hôtel, il doit savoir dans quelles conditions les réservations ont été faites, et par qui, afin que l'on ne puisse abuser de son ignorance et qu'il puisse mieux se défendre. Il faut aussi qu'il tienne son information technique à jour. Si un tarif a augmenté récemment il ne doit pas être pris de court et être obligé de demander à ses clients de lui prêter de l'argent. Les horaires, les jours de fermeture, les changements d'adresses, les nouvelles installations, doivent être surveillés de près. Il doit connaître les détails techniques des moyens de transport empruntés, la durée et la longueur des étapes, les dates de construction des hôtels, leur capacité, bref des quantités de détails techniques ennuyeux et qui semblent inutiles jusqu'à ce que les clients le pressent de questions sur ces sujets.

D'un voyage sur l'autre le guide doit se rappeler les difficultés rencontrées pour être aux aguets et les éviter ou les maîtriser, à l'avenir. Il doit avoir un carnet où il a noté les détails utiles: par exemple, dans tel hôtel refuser telle ou telle chambre indésirable parce que bruyante ou mal exposée, de sorte que dès son arrivée il puisse corriger cet inconvénient quand, à la réception, on lui présente la liste des chambres, sans avoir à attendre que ses clients viennent se plaindre.

LA COMPÉTENCE PSYCHOLOGIQUE est aussi indispensable que les autres qui ne seront pleinement utilisables et appréciées que si elles sont présentées d'une manière adaptée aux touristes concernés. Les touristes diffèrent par leurs origines nationales, religieuses, socio-culturelles. Quelques groupes ou individuels sont hautement motivés dans un domaine ou un autre. Avec tous le guide doit adapter son discours et sa conduite. C'est lui qui doit s'adapter. Il est à leur service et doit leur servir ce qu'ils aiment de la manière qu'ils apprécient. Il est inutile de dissenter sur les qualités comparées du Pâli et du Sanscrit à des gens qui ne s'intéressent qu'à la pêche sous-marine, ni de vouloir entraîner de force à Patpong des gens qui ne lèvent les yeux sur les Apsaras que si elles sont figées dans la pierre.

Afin de ne pas commettre d'impairs le guide doit avoir une connaissance minimum des règles de savoir vivre des étrangers. Bien sûr on se serre la main pour se dire bonjour en Occident, mais le guide doit savoir qu'on n'attend pas nécessairement de lui qu'il arrive systématiquement la main tendue avec autant d'agressivité que de familiarité. On apprécie davantage chez les gens leur propre politesse nationale que leurs imitations mal réussies de la nôtre. Il faut connaître les manières des autres surtout pour ne pas s'en offusquer ni se vexer à tort et à travers. Un guide doit donc être instruit de beaucoup de choses qui ne sont pas de sa culture.

Les langues étrangères que le guide aura à pratiquer devront être manipulées avec habileté et prudence et il pourra toujours avec profit demander à ses clients de le corriger. D'une part il fera des progrès, d'autre part les touristes seront plus à l'aise pour s'expliquer avec lui s'ils ne se sont pas compris et ils auront l'impression de faire une bonne action, ce qui ne pourra que leur faire plaisir d'autant plus qu'ils seront dans ces donneurs d'informations, ce qui les changera et les consolera...

Le guide doit aussi être conscient que ces touristes, même ceux qui sont dans leur cadre habituel des gens très compétents et hautement qualifiés sont complètement différents dans un environnement nouveau. Leur aptitude à réagir, leurs mécanismes de défense sont soit exacerbés – ils se croient en particulier exploités et abusés par tout le monde – et il faut savoir les calmer, les mettre en confiance, les rassurer pour leur permettre de profiter sans angoisse de leur voyage, soit "débranchés" et ils deviennent comme des enfants inconscients (c'est souvent le cas de gens qui précisément font appel aux services d'un guide et s'en remettent à lui de tout) et il faut savoir les prendre en main et les protéger car ils commettent des imprudences et font preuve d'une telle naïveté qu'on se demande s'ils ne vivent pas dans un rêve.

Dans tous les cas le guide doit mettre ses clients dans un climat de confiance par ses connaissances et ses compétences techniques ainsi que par son attitude avec eux. Il doit s'entretenir avec chacun d'entre eux. Il en aura pleinement le temps pendant les longs trajets en autocar et les repas. Il saura ainsi si quelqu'un a une difficulté ou un souhait quelconque dont peut-être il n'ose pas parler en public. Il faut aussi, et c'est très important, que le guide tienne ses clients informés du programme de la journée ou du lendemain et ne les laisse jamais dans l'ignorance ou l'incertitude. Et là il ne doit s'engager que quand il est sûr au maximum de ce qu'il avance.

Dans aucun cas le guide ne doit donner à ses clients l'impression qu'il a hâte de se débarrasser d'eux, ni les abandonner aux heures de liberté dans un cadre inconnu sans leur avoir donné toutes les informations sur ce qu'ils peuvent faire. Si on lui présente une réclamation ou si on lui demande un service il doit s'assurer de la suite donnée et ne pas s'en remettre à des tiers sans vérifier le suivi de l'affaire.

Le guide ne doit pas mentir. Naturellement tout n'est pas bon à dire et certaines difficultés peuvent être surmontées sans qu'il soit nécessaire d'informer et d'inquiéter les clients, mais quand il faut en parler il faut alors dire la vérité car si la confiance est perdue, tout est perdu. Quand le guide ne sait pas répondre à une question il doit le dire franchement sans fausse honte. Il essaie de trouver la réponse le plus tôt possible, et s'il n'y parvient pas à temps avec clients-ci, s'informe avant de prendre en charge ses nouveaux clients. Sa franchise ne contribuera qu'à renforcer la confiance que ses clients ont en lui.

Avec beaucoup de tact et d'autorité le guide doit savoir imposer à ses clients une certaine discipline dont bénéficieront et le déroulement des excursions et la bonne présentation du groupe. Il doit faire en sorte que ses clients se conduisent avec courtoisie, à lui de les informer et de les y obliger : ils lui en seront finalement reconnaissants. Il ne doit pas non plus oublier qu'il est "GUIDE" et que guider consiste à diriger. Avec lui il ne doit pas y avoir de temps morts, de temps perdu mais il doit aussi savoir quand ses clients ont besoin de repos. Laissez dormir vos clients entre Lopburi et Kampengphet, l'étape est longue et une longue sieste sera appréciée de tous. Diriger c'est aussi conseiller et inciter les touristes à faire des choses qu'ils n'oseraient pas faire d'eux-mêmes, ou dont ils n'auraient pas l'idée, mais dont le guide sait qu'ils ne regretteront pas d'avoir cédé à ses instances, par exemple, convaincre des gens qui détestent la boxe d'aller voir un match de boxe thai.

Faire preuve de psychologie c'est aussi présenter les choses dans un ordre gradué du moins pittoresque au plus pittoresque afin d'éviter qu'une curiosité trop vite émoussée ne se lasse de la suite du programme. Ce n'est pas toujours facile avec les imprévus, mais c'est indispensable.

Le guide ne doit pas jouer à l'homme, ou à la femme, évolué(e) qui considère avec mépris la vie, les manières ou les croyances de ses compatriotes moins instruits. Il croira donner une bonne impression de lui alors qu'en fait il se rendra odieux aux yeux de ses clients.

PARMI LES QUALITES MORALES deux sont particulièrement importantes. La première sera l'honnêteté. Les touristes manquent d'expérience et de points de repère dans un environnement nouveau et s'en remettent entièrement à leur guide pour suppléer à leur incapacité à évaluer toutes choses. Le guide ne doit jamais abuser de sa situation privilégiée. On s'en remet à lui pour les achats, les visites, les expériences, les explications. Il doit être d'une honnêteté absolue. S'il lui arrive de toucher des commissions, il doit considérer cela comme une récompense pour un service rendu-et cela doit effectivement correspondre à un service, comme de diriger sur un magasin honnête, d'éviter des expériences fâcheuses – mais il ne doit

pas rechercher systématiquement les commissions les plus intéressantes au détriment de ses clients.

Les explications données doivent être exactes et le guide ne doit pas répondre n'importe quoi par paresse. Il doit choisir les visites ou les expériences les plus intéressantes pour ses clients non les moins fatigantes pour lui.

L'autre qualité sera la bonne volonté, la disponibilité. Le guide doit devancer les questions, les désirs ou les craintes de ses clients et aussi leur éviter des expériences désagréables ou ridicules.

Il doit toujours informer ses clients à l'avance de leur programme. En aucun cas il ne doit jouer au "petit chef" mystérieux, seul détenteur des secrets du destin, l'oracle qui daigne ou ne daigne pas révéler ses connaissances. Dans toutes les circonstances ses clients doivent se sentir à l'aise, savoir où ils vont, sans avoir à solliciter sans cesse des informations sur la suite du programme. Il saura rapidement, par expérience, ce que ses clients désirent et aura tout préparé pour devancer leurs désirs ou les rassurer sur ce qu'il sait être un sujet d'inquiétude (il exigera par exemple des serveurs dans un restaurant qu'ils décapsulent les bouteilles d'eau Polaris sur la table même, devant les clients, afin d'éviter à ceux-ci de soupçonner qu'on leur sert de l'eau du robinet dans lesdites bouteilles).

Il leur signalera qu'on ne doit pas demander à un taxi de vous attendre, ce qui risque d'amener une dispute sur le prix à payer, mais qu'on retrouvera sans peine un autre taxi. Ou qu'une femme ne doit pas s'asseoir à côté d'un bonze, ou que le "wai" en Thaïlande se fait de l'inférieur au supérieur, contrairement à la poignée de main où le supérieur tend la main à l'inférieur, et que par conséquent les circonstances donneront rarement aux touristes l'occasion de le pratiquer en prenant l'initiative. Si un touriste se ridiculise en faisant le "wai" le premier à un serveur de restaurant, que de plus il mettra dans l'embarras, c'est le guide qui est fautif.

Le guide doit être aux aguets des questions que se posent ses clients. Même si c'est entre eux et pas à lui directement que ces questions sont exprimées il doit s'empresser d'y répondre, au lieu de faire semblant de n'avoir rien entendu. Il est inadmissible de voir au Marché Flottant les guides attablés ensemble, mangeant une soupe, tandis que leurs clients abandonnés errent perplexes le long du canal.

Un bon guide doit être empressé sans obséquiosité et toujours de bonne volonté.

Bref, un bon guide est celui dont les clients se sentent à l'aise, heureux, et qui auront acquis le maximum de connaissances et profité de leur voyage sans avoir rien manqué.

Enfin le guide doit avoir toujours présent à l'esprit qu'il assume aussi une responsabilité envers son pays qu'il incarne auprès de ses clients étrangers. Il n'est pas un agent de propagande mais il doit avoir à coeur de mettre en valeur les qualités de son pays par sa conduite et ses connaissances.

François THEVENIN.

บันทึกการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2526

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2526 ขึ้น เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2526 ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีสมาชิกเข้าร่วมประชุม 70 คน มีระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้ :-

1. องค์นายกิตติมศักดิ์ ฯ ทรงปราศรัย

องค์นายก ฯ ทรงกล่าวเปิดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2526 ซึ่งจัดขึ้นในวันสุดท้ายของการสัมมนาเรื่องการสอนวัฒนธรรมฝรั่งเศส ทรงกล่าวปราศรัยกับสมาชิกที่มาร่วมประชุมตามหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ทูนประเภทต่าง ๆ ในปีนี้ M. LIMON แจ้งว่ามีการตัดค่าใช้จ่ายจากรัฐบาลฝรั่งเศส สำหรับทุนฤดูใบไม้ผลิคงจะยังมีอยู่ แต่ยังไม่ทราบจำนวนทุน ทุนงานด้านภาษาฝรั่งเศสท่องเที่ยวอาจยังไม่เริ่มในปี 1983 ทางสมาคม ฯ อาจพิจารณาแบ่งจากทุนฤดูใบไม้ผลิไปประมาณ 5-10 ทุน

1.2 การจัดสัมมนา การจัดสัมมนาต่าง ๆ ที่สมาคม ฯ จัดเป็นที่สนใจสำหรับสมาชิก นับเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป

1.3 วารสารสมาคม ฯ สมาชิกทุกคนควรร่วมกันเขียนบทความทางวิชาการสำหรับวารสารของสมาคม ฯ

1.4 การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคม ฯ สมาคม ฯ จะตั้งอยู่ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกสนใจและยินดีผลัดกันเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารสมาคม ฯ ในการประชุมใหญ่ครั้งต่อไป ควรมีการแก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ควรมีกรรมการบริหารใหม่เข้ามาบ้าง เพื่อจะได้มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ อาจจะมีการจับฉลากออกครั้งหนึ่งแทนการเปลี่ยนกรรมการทั้งหมดเพื่อความต่อเนื่องของงานบริหาร

2. รายงานประจำปีของสมาคม ฯ

เลขานุการ ฯ ได้รายงานผลงานประจำปีของสมาคม ฯ ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2525 ถึง 28 ตุลาคม 2526 ดังรายละเอียดปรากฏในรายงานที่ลงพิมพ์ในวารสารสมาคม ฯ เลขานุการได้รายงานสรุปผลงานของคณะกรรมการบริหารชุดที่ 3 ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2524 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2526 ดังนี้

รายงานประจำปี

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ตั้งแต่ 8 พฤศจิกายน 2525 ถึง 28 ตุลาคม 2526

คณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษา-
ฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ชุดที่ 3 ขอรายงาน
กิจการของสมาคม ฯ ที่ได้จัดทำในรอบปีที่ผ่านมา
ดังนี้

1. งานบริหาร

คณะกรรมการบริหารได้ประชุมเพื่อดำเนิน
กิจการของสมาคม ฯ นับตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน
2525 จนถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี วันที่
28 ตุลาคม 2526 รวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง สรุปสาระ
การประชุมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสมาคม ฯ
ได้ดังนี้

- 1.1 เผยแพร่ข้อบังคับของสมาคม ฯ ไปยัง
สมาชิกและสมาชิกสถาบัน
- 1.2 จัดทะเบียนคณะกรรมการบริหารชุดที่ 3
- 1.3 จัดทะเบียนขอย้ายที่ตั้งสมาคม ฯ
- 1.4 ปรับปรุงงานทะเบียนและพิมพ์รายชื่อ
สมาชิกในวารสาร
- 1.5 จัดจำหน่ายของที่ระลึกของสมาคม ฯ
- 1.6 จัดจำหน่ายเข็มเครื่องหมายสมาคม ฯ
แก่สมาชิก
- 1.7 ประชาสัมพันธ์เพื่อหาสมาชิกทั้งประเภท
บุคคลและสถาบัน
- 1.8 จัดทำโครงการความร่วมมือกับศูนย์
วัฒนธรรมฝรั่งเศส ปี 2526
- 1.9 จัดทำโครงการความร่วมมือกับสมาคม
ฝรั่งเศส ปี 2526
- 1.10 จัดทำโครงการประจำปี 2526 ของ
สมาคม ฯ

2. ทูนประเภทต่าง ๆ

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาคม ฯ ได้ติดต่อหา
ทูนประเภทต่าง ๆ เพื่อสมาชิกดังต่อไปนี้

2.1 **ทูนฤดูใบไม้ผลิ 1983** จำนวน 50 ทูน
ระยะเวลา 2 เดือน สำหรับครูภาษาฝรั่งเศส
เพื่อฝึกอบรมภาษาวัฒนธรรมและวิธีการสอนภาษา
ฝรั่งเศส โดยผู้รับทูนออกค่าเดินทางไป-กลับ
กรุงเทพ ฯ-ปารีส ด้วยตนเอง มีผู้สมัครขอรับทูน
103 คน เป็นผู้ไม่เคยไปประเทศฝรั่งเศส 91 คน
เป็นผู้เคยไปประเทศฝรั่งเศส 12 คน สมาคม ฯ
ได้พิจารณาจากจำนวนปีที่ทำการสอนภาษาฝรั่งเศส
เพื่อคัดเลือกผู้สมควรรับทูน และได้จัดสรรทูนแก่
ผู้ไม่เคยไปรวม 44 คน ผู้เคยไปแล้ว 6 คน ผู้รับทูน
ทั้ง 50 คน เดินทางไปรับการอบรมที่เมืองนีชและ
เมืองมงต์เปลิเย

2.2 **ทูน CONNAISSANCE DE LA
FRANCE** จำนวน 3 ทูน ระยะเวลา 10-15 วัน
สมาคม ฯ ได้พิจารณาคัดเลือกนิสิตจากสมาชิก
สถาบัน ซึ่งในปี 1983 นี้ ได้แก่ นิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีนิสิตมหา-
วิทยาลัยศิลปากรเป็นตัวสำรอง แต่นิสิตของ-
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และธรรมศาสตร์ขอ
สละสิทธิ์ ผู้รับทูน 2 คนจึงเป็นนิสิตจากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้รับทูน
ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านภาษาและวัฒนธรรมที่
ปารีส โดยออกค่าเดินทางไป-กลับด้วยตนเอง

2.3 **ทูนอบรม 9 เดือน 1983** จำนวน

2 ทุน ระยะเวลา 9 เดือน สำหรับครูภาษาฝรั่งเศส ระดับมัธยมศึกษา สมาคม ฯ ได้ทำการคัดเลือกและมอบแก่ น.ส.สุชุมาล โตเกียรติศักดิ์ โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม และ น.ส.ไพโรพิศ จิตรสุวรรณทยา โรงเรียนด่านสำโรง สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้รับทุนทั้งสองคนจะเข้ารับการอบรมภาษาวัฒนธรรมและวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัยเมืองมงต์เปลีเย โดยสมาคม ฯ จะออกค่าเดินทาง กรุงเทพ-ปารีส ให้ผู้รับทุน

2.4 ทุนดูงานด้านศิลปะ สมาคม ฯ ได้ทำโครงการขอทุนดูงานด้านศิลปะสำหรับอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 10 ทุน ระยะเวลา 1 เดือน โดยผู้รับทุนจะออกค่าเดินทางเอง

2.5 ทุนดูงานสำหรับผู้บริหารจากสมาชิกสถาบัน สมาคม ฯ ได้ทำโครงการขอทุนดูงานสำหรับผู้บริหารจากสมาชิกสถาบันของสมาคม ฯ จำนวน 10 ทุน โดยผู้รับทุนจะออกค่าเดินทางเอง

2.6 ทุนอบรมฤดูร้อน สมาคม ฯ ได้ทำโครงการขอทุนอบรมระยะเวลา 1-2 เดือน จำนวน 5 ทุน เพื่อเข้ารับการอบรมด้านภาษาและวิธีการสอนในภาคฤดูร้อน โดยผู้รับทุนออกค่าเดินทางเอง

2.7 ทุนฤดูใบไม้ผลิ 1984 สมาคม ฯ ได้ทำโครงการขอทุนฤดูใบไม้ผลิ 1984 จำนวน 50 ทุน ระยะเวลา 2 เดือน เพื่อเข้ารับการอบรม ภาษาวัฒนธรรมและวิธีการสอน ซึ่งได้มีผู้สมัครขอรับทุนรวม 68 คน เป็นผู้ไม่เคยไปประเทศฝรั่งเศส 53 คน เคยไป 15 คน ทุนนี้อยู่ในระหว่างรอคำตอบจากรัฐบาลฝรั่งเศส

2.8 ทุนดูงานด้านภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน สมาคม ฯ ได้ทำโครงการขอทุนดูงานด้านภาษาฝรั่งเศสท่องเที่ยว ระยะเวลา 1 เดือน จำนวน 5-10 ทุน เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษาได้ดูงานในด้านภาษา

ฝรั่งเศสท่องเที่ยว โดยสถาบันขอรับทุนจะออกค่าเดินทางเอง

3. การจัดสัมมนา การจัดประชุมและ กิจกรรมด้านวิชาการ

3.1 การสัมมนาเรื่องฝรั่งเศสปัจจุบัน วันที่ 2 พฤษภาคม 2526 ณ กรุงเทพมหานคร วิทยาลัย โดยความร่วมมือของ BAL มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 100 คน ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี สภาพความเป็นอยู่ ความเคลื่อนไหวด้านต่าง ๆ โดยมีการจัดฉายภาพยนตร์และภาพนิ่งประกอบการบรรยายสรุป ตลอดจนการอภิปรายซักถามปัญหาต่าง ๆ

3.2 การสัมมนาเรื่องการสอนวัฒนธรรมฝรั่งเศส วันที่ 24-28 ตุลาคม 2526 ณ กรุงเทพมหานคร วิทยาลัย โดยความร่วมมือของ BAL มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ 120-150 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มพูนความรู้ในด้านวิธีการสอนวัฒนธรรมฝรั่งเศส วิธีการเปรียบเทียบวัฒนธรรมฝรั่งเศสและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศส

3.3 การร่วมจัดบรรยายทางวิชาการ วันที่ 10-11 มกราคม 2526 ณ ศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศส สมาคม ฯ ได้ร่วมมือกับศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศส จัดบรรยายเรื่อง LE VOYAGE DANS L'ESPACE ET DANS LE TEMPS โดย MARGUERITE YOURCENAR

3.4 การจัดประชุมสมาชิกสถาบันครั้งที่ 2/2528 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2528 ณ ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีผู้แทนสมาชิกสถาบันเข้าร่วมประชุม 31 คน เป็นสมาชิกสถาบัน

ที่ชำระค่าสมาชิกแล้ว 9 ราย เป็นสมาชิกสถาบันที่เข้าร่วมประชุมครั้งที่ 1/2525 16 ราย ที่ประชุมได้พิจารณาถึงกิจการด้านต่าง ๆ ของสมาคม ฯ สมาชิกได้เสนอข้อเสนอแนะและความคิดเห็น ที่ประชุมลงความเห็นเห็นว่า สมาชิกสถาบันเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเพื่อความสะดวกในการประสานงาน แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลและวิชาการซึ่งกันและกัน จึงควรมีสมาชิกประเภทนี้ต่อไป และควรจัดประชุม เช่นนี้ปีละครั้ง

3.5 การบรรยายทางวิชาการ วันที่ 28 กรกฎาคม 2526 ณ ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่องเทคนิคการสอนการแปล โดยผู้เชี่ยวชาญจาก CRAL คือ MADAME DEJEAN มีสมาชิกผู้สนใจเข้าร่วมฟังการบรรยายประมาณ 100 คน สรุปการบรรยาย คือ นักแปลที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีความรู้ด้านภาษาอย่างดี และยังต้องมีความรู้ด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย ตลอดจนต้องรู้จักใช้เทคนิคการแปลอย่างคล่องแคล่ว การสร้างนักแปลที่มีคุณภาพควรเป็นการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท

3.6 การสัมมนาเรื่องเทคนิคการเขียนข้อสอบ วันที่ 3 กันยายน 2526 ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 60 คน ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเขียนข้อสอบและสามารถเขียนข้อสอบได้โดยถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิก

4.1 การจัดกิจกรรมประจำปี 2525 ภายใต้หัวข้อ VERS LA FRANCE เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2525 ณ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศสและโรงเรียน ตลอดจนมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีผู้ร่วมงานประมาณ 1,500 คน มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศสและการประกวดต่าง ๆ

4.2 การจัดกิจกรรมประจำปี 2526 ภายใต้หัวข้อ CULTURE FRANCAISE ซึ่งกำหนดวันเวลาในโอกาสต่อไป

4.3 การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิก "การชมสวนองุ่น" วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2526 ณ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยความร่วมมือกับสมาคมฝรั่งเศสและ ดร.พิศ บัณฑิตลักษณ์ ผู้เชี่ยวชาญการปลูกองุ่นจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีสมาชิกร่วมเดินทางประมาณ 80 คน

5. การประสานงานกับหน่วยงานภายในประเทศ

5.1 ประสานงานกับกรมวิเทศสหการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับความช่วยเหลือของรัฐบาลฝรั่งเศส ในการเรียนการสอน การจัดสรรทุนและความช่วยเหลือด้านเอกสาร ตำราภาษาฝรั่งเศสโดยสมาคมได้เป็นสื่อกลางจัดประชุมอนุกรรมการสถาบัน เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ และเพื่อประชุมร่วมกับฝ่ายฝรั่งเศสที่กรมวิเทศสหการ

5.2 ประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนที่ 5 สมาคม ฯ ได้ให้ความร่วมมือในการจัดหาวิทยากรจาก BAL เพื่อร่วมการอบรมครูภาษาฝรั่งเศส กลุ่มโรงเรียนที่ 5

5.3 ประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศส เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ ด้วยการร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น การสัมมนา การอบรมครู การจัดสรรทุนประเภทต่าง ๆ

5.4 ประสานงานกับสมาคมฝรั่งเศส มีโครงการความร่วมมือระหว่างสมาคม ฯ และสมาคมฝรั่งเศส มีวัตถุประสงค์จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยน

วัฒนธรรมไทย-ฝรั่งเศสในด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในโอกาสอันควร

5.5 ประสานงานกับ ATTACHE DE PRESSE ของสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส โดยได้รับความร่วมมือด้านเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส

5.6 ประสานงานกับกองทัพเรือ เกี่ยวกับการแข่งขันแปดต่อแปดเพื่อจัดหารายได้โดยเสด็จพระราชกุศลถวายแก่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

6. การประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศ

6.1 ประสานงานกับ FIFP โดยสมัครเป็นสมาชิกของ FIFP เพื่อรับเอกสารเกี่ยวกับการค้นคว้าและความเคลื่อนไหวด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสทั่วโลกและนำมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารของสมาคม ตลอดจนการเผยแพร่การเตรียมการประชุม FIFP ครั้งที่ 6 ที่ประเทศแคนาดา ระหว่างวันที่ 15-20 กรกฎาคม 1984

6.2 ประสานงานกับกลุ่ม AMITIE SANS FRONTIERES เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้สมาชิกมีเพื่อนฝรั่งเศสทางจดหมาย

6.3 ประสานงานกับกลุ่ม C.E.P. (COMMUNAUTE DES ETUDIANTS ET DES PROFESSEURS DE L'UNIVERSITE DE PARIS) เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและให้ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน

6.4 ประสานงานกับกลุ่ม LE MINISTERE DE L'EDUCATION DE LA CULTURE FRANCAISE แห่งประเทศเบลเยียม โดยได้รับหนังสือวรรณกรรมเบลเยียม

6.5 ประสานงานกับ AUPELF โดยจัดเผยแพร่ผลการประชุมระดับโลก ครั้งที่ 3 ที่ LOME TOGO

6.6 ประสานงานกับสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งอาร์เจนตินา ซึ่งได้ส่งเอกสารและวารสารมายังสมาคม ฯ

6.7 ประสานงานกับสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งอเมริกา โดยสมาคม ฯ ได้รับเอกสารเชิญไปร่วมการประชุม ครั้งที่ 56 ที่เมืองลิล ประเทศฝรั่งเศส ในวันที่ 27 มิถุนายน-1 กรกฎาคม 2526

7. การจัดพิมพ์หนังสือ วารสารและจดหมายข่าวของสมาคม ฯ

7.1 จัดจำหน่ายหนังสือ BICENTENAIRE DE BANGKOK

7.2 จัดทำวารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งประเทศไทยปีละ 4 ฉบับ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา ตลอดจนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

7.3 จัดพิมพ์สรุปผลการสัมมนาต่าง ๆ ซึ่งสมาคม ฯ เป็นผู้จัด

7.4 จัดพิมพ์จดหมายข่าวเพื่อแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกตามโอกาสอันควร

8. การจัดทำรายการวิทยานิพนธ์และบทความคัดย่อ เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส และฝรั่งเศสศึกษา

9. การจัดปฐมนิเทศผู้รับทุนไปประเทศฝรั่งเศส

10. การจัดการประเมินผลการรับทุนประเภทต่าง ๆ

11. โครงการกองทุนโดยเสด็จพระราช-
กุศลองค์นายกิตติมศักดิ์ โดยคณะ-
กรรมการบริหารชุดที่ 1-2-3 ได้ร่วมกัน
จัดงาน PETITE FETE ถวายในวันที่ 17
เมษายน 2526 และได้นำเงิน 100,000 บาท

ถวายเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราช-
อัธยาศัย เนื่องในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมายุ
ครบ 60 พรรษา

12. เปิดให้บริการห้องสมุดแก่สมาชิก

(เฉลยเรียนภาษาศาสตร์จากภาษาโฆษณา—ต่อจากหน้า 21)

LES REPONSES

● Si vous avez mis une croix aux numéros 2, 4, 7, 9, 12, 13, 16, 20, vous êtes „publiphile“

● Si vous avez mis une croix aux numéros 3, 6, 8, 10, 11, 15, 17, 18, vous êtes „publiphobe“

(เฉลย เก็บมาเล่าต่อ—ต่อจากหน้า 31)

เฉลย					
I	1. b	2. c	3. a	IX	1. a 2. b 3. c
II	1. a	2. c	3. b	X	1. c 2. b 3. a
III	1. c	2. b	3. a	XI	1. b 2. c 3. a
IV	1. b	2. a	3. c	XII	1. c 2. a 3. b
V	1. a	2. b	3. c	XIII	1. c 2. b 3. a
VI	1. c	2. a	3. b	XIV	1. a 2. b 3. c
VII	1. b	2. a	3. c	XV	1. b 2. a 3. c
VIII	1. a	2. c	3. b		

สรุปผลงานของคณะกรรมการบริหาร สคศพ. ชุดที่ 3

หัวข้อ	18 พฤษภาคม 2524—7 พฤศจิกายน 2525	8 พฤศจิกายน 2525—31 ธันวาคม 2526
1. งานบริหาร	1.1. ประชุมคณะกรรมการบริหารรวม 18 ครั้ง 1.2. จัดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและกรรมการบริหารชุดที่ 3 1.3. จัดจำหน่ายเข็มเครื่องหมายสมาคม ฯ และของที่ระลึก 1.4. ปรับปรุงงานทะเบียน 1.5. ทำโครงการของสมาคม ฯ ปี 2525	1.1. ประชุมคณะกรรมการบริหารรวม 14 ครั้ง 1.2. จัดทะเบียนย้ายที่ตั้งสมาคม ฯ มาที่ 30/9 ซอยกาญจนาคม พหลโยธิน 1.3. จัดจำหน่ายเข็มเครื่องหมายสมาคม ฯ และของที่ระลึก 1.4. ปรับปรุงงานทะเบียนและพิมพ์ข้อสมาชิกในวารสาร 1.5. ทำโครงการของสมาคม ฯ ปี 2526
2. ทุนประเภทต่าง ๆ	2.1. ทุน CONNAISSANCE DE LA FRANCE 1982 3 ทุน 2.2. ทุนฤดูใบไม้ผลิ 1982 50 ทุน NICE, MONTPELLIER 2.3. ทุนอบรม 9 เดือน 2 ทุน MONTPELLIER 2.4. ทุนค่าเดินทางกรุงเทพ ฯ-ปารีส 2 ทุน	2.1 ทุน CONNAISSANCE DE LA FRANCE 1983 3 ทุน 2.2. ทุนฤดูใบไม้ผลิ 1983 50 ทุน NICE, MONTPELLIER 2.3. ทุนค่าอบรม 9 เดือน 2 ทุน MONTPELLIER 2.4. ทุนค่าเดินทางกรุงเทพ ฯ-ปารีส 2 ทุน 2.5. ทำโครงการขอทุนประเภทต่าง ๆ
3. กิจกรรมต่าง ๆ	3.1. กิจกรรมประจำปี LE FRANÇAIS HORS DE LA CLASSE 15 พฤศจิกายน 2524 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 3.2. กิจกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ LE TOUR DE FRANCE ขอนแก่น 7 กุมภาพันธ์ 2525 3.3. ประชุมสมาชิกสถาบันครั้งที่ 1/2525 15 กุมภาพันธ์ 2525 ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3.4. การแสดงผลการทดลองสอนภาษาฝรั่งเศส ท้องเที่ยว 26 สิงหาคม 2524 ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	3.1. กิจกรรมประจำปี 2525 VERS LA FRANCE 5 ธันวาคม 2525 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 3.2 กิจกรรมประจำปี 2526 CULTURE FRANÇAISE 10-11 ธันวาคม 2526 3.3 กิจกรรมเพื่อสมาชิกชมสวนองุ่นราชบุรี 12 กุมภาพันธ์ 2526 3.4. ประชุมสมาชิกสถาบันครั้งที่ 2/2526 8 กุมภาพันธ์ 2526 ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หัวข้อ	18 พฤษภาคม 2524—7 พฤศจิกายน 2525	8 พฤศจิกายน 2525—31 ธันวาคม 2526
	<p>3.5. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ไปทำบุญ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก 31 มกราคม 2525</p> <p>3.6. การจัดกิจกรรมงานมหกรรมช้าง 6 มีนาคม 2525</p> <p>3.7. การจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ฝรั่งเศส 24—26 กรกฎาคม 2525 หอศิลป์วัฒนธรรม ธรรมศาสตร์</p>	<p>3.5 ร่วมจัดบรรยายทางวิชาการ โดย MARGUERITE YOURCENAR 10—11 มกราคม 2526</p> <p>3.6. จัดบรรยายเรื่องเทคนิคการสอนการแปล 28 กรกฎาคม 2526 MADAME DE JEAN</p>
4. งานฝ่าย-วิชาการ	<p>4.1. การสัมมนาเรื่องการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย 12—15 ตุลาคม 2524 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p> <p>4.2. การอบรมภาษาและวัฒนธรรมแก่ครู 20—30 มีนาคม 2525 มหาวิทยาลัย-รามคำแหง</p> <p>4.3. การสัมมนาเรื่องวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศส 19—23 เมษายน 2525 ณ สมาคมฝรั่งเศส</p> <p>4.4. การสัมมนาเรื่องสื่อการสอนในการสอน ภาษาฝรั่งเศส 5—7 พฤศจิกายน 2525 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>	<p>4.1. การสัมมนาเรื่องฝรั่งเศสปัจจุบัน 2 พฤษภาคม 2526 กรุงเทพมหานคร บัณฑิต-วิทยาลัย</p> <p>4.2. การสัมมนาเรื่องเทคนิคการเขียนข้อสอบ 3 กันยายน 2526 กรุงเทพมหานคร บัณฑิต-วิทยาลัย</p> <p>4.3. การสัมมนาเรื่องการสอนวัฒนธรรมฝรั่งเศส 24—28 ตุลาคม 2526 กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย</p>
5. การ-ประสานงานกับหน่วยงานภายใน-ประเทศ	<p>5.1 ทำโครงการร่วมมือกับศูนย์วัฒนธรรม ฝรั่งเศส</p> <p>5.2. ทำโครงการร่วมมือกับสมาคมฝรั่งเศส</p> <p>5.3. ประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูต-ฝรั่งเศส สวิส เบลเยียม</p> <p>5.4. ประสานงานกับกรมวิเทศสหการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>5.5. ประสานงานกับสถาบันและองค์กรที่-เกี่ยวกับการสอนภาษาฝรั่งเศส</p>	<p>5.1 เช่นเดียวกับข้อ 5.1.—5.5. ของปี 2524—2525</p> <p>5.2. ประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนที่ 5 เพื่อ จัดหาวิทยากรจาก BAL ไปให้การอบรมครู</p> <p>5.3. ประสานงานกับกองทัพเรือ เพื่อการแข่งขัน เปตองการกุศล เพื่อโดยเสด็จพระราช-กุศลถวายแด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี</p>

6. การ- ประสานงาน หน่วยงาน ต่าง- ประเทศ	6.1. ประสานงานกับ FIPF 6.2. ประสานงานกับ AMITIE SANS FRONTIERES 6.3. ประสานงานกับ C.E.P. 6.4. ประสานงานกับ MINISTERE DE L'EDUCATION DE LA CULTURE FRANÇAISE 6.5. ประสานงานกับ AUPELF 6.6. ประสานงานกับสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งอาร์เจนตินา	6.1 เช่นเดียวกับข้อ 6.1-6.6 ของปี 2524- 2525 6.2. ประสานงานกับสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งอเมริกา
7. การพิมพ์ วารสารและ จดหมายข่าว	7.1. จัดพิมพ์วารสารสมาคม ฯ ปีละ 4 ฉบับ 7.2. จัดพิมพ์จดหมายข่าวเพื่อแจ้งข่าวสารแก่ สมาชิก 7.3. จัดพิมพ์หนังสือ BICENTENAIRE DE BANGKOK 7.4. จัดพิมพ์สรุปการสัมมนาของสมาคม	เช่นเดียวกับ ปี 2524-2525
8. กิจการ- อื่น ๆ	8.1 จัดทำรายการวิทยานิพนธ์และบทความย่อ 8.2. จัดปฐมนิเทศผู้รับทุนของสมาคม ฯ 8.3. จัดทำการประเมินผลการรับทุนของสมาคม ฯ 8.4. โครงการจัดทำแบบทดสอบมาตรฐาน 8.5. โครงการกองทุนโดยเสด็จพระราชกุศล องค์นายกิตติมศักดิ์ 8.6. เปิดให้บริการห้องสมุดแก่สมาชิก	เช่นเดียวกับปี 2524-2525

3. รายงานสถานะทางการเงินของสมาคม ฯ

เหรียญกษาปณ์ได้แถลงสถานะทางการเงินของสมาคม ฯ ดังนี้

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2525

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร	323,728.73	บาท
ดอกเบียค้างรับ	22,500.00	
หนังสือ 200 ปี รัตนโกสินทร์	<u>68,805.56</u>	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>415,034.29</u>	
เงินลงทุน		
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	<u>300,000.00</u>	
รวมสินทรัพย์	<u><u>715,034.29</u></u>	บาท

หนี้สินและทุนสะสม

หนี้สินหมุนเวียน		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>194.00</u>	บาท
ทุนสะสม		
เงินทุนหมุนเวียน		
ยอดยกมาต้นปี	582,825.23	
บวก รายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายของปี 2525	<u>132,015.06</u>	
รวมทุนสะสม	<u><u>714,840.29</u></u>	บาท
รวมหนี้สินและทุนสะสม	<u><u>715,034.29</u></u>	บาท

วรวรรณ วัฒนศิริธรรม

(วงจันทร์ พิณนิตติศาสตร์)

อุปนายก

จิระพรพรชัย บุญเกียรติ

(จิระพรพรชัย บุญเกียรติ)

เหรัญญิก

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
งบรายได้ค่าใช้จ่าย
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2525

รายได้

รายรับค่าสมาชิก	106,400.00	บาท
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส	65,000.00	
รายรับจากการจัดงานสมาคม	19,604.00	
ดอกเบียรับ	61,001.87	
รายได้จากการจัดทำวารสาร	13,800.00	
รายได้จากการบริจาค	3,300.00	
รวมรายได้	<u>269,105.87</u>	

ค่าใช้จ่าย

ค่ารับรอง	9,096.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและจัดสัมมนา	72,784.00
ทุนค่าเดินทางดูงาน	20,000.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดและค่าครุภัณฑ์	15,951.00
ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์	8,895.16
ค่าสมาชิก FIPF	2,926.05
ค่าไปรษณีย์	<u>7,438.60</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>137,090.81</u>

รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย 132,015.06 บาท

วราจักร วัฒนศิริ

(วงจันทร์ พิณนิเทศศาสตร์)

อุปนายก

วิมลพร นุชเกษม

(จิระพรรษ์ นุชเกษม)

เหรัญญิก

และได้เสนอให้ อาจารย์ รวีวัลย์ ภัยโยพนากุล ผู้ตรวจสอบบัญชีของสมาคม ฯ เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของสมาคม ฯ ต่อไป ที่ประชุมเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

4. จำนวนสมาชิก

ผู้ช่วยนายทะเบียนได้แจ้งจำนวนสมาชิกของสมาคม ฯ ดังนี้ .-

สมาชิกกิตติมศักดิ์	1 องค์ และ 3 คน
สมาชิกสามัญตลอดชีพ	242 คน
สมาชิกสามัญรายปี	245 คน
สมาชิกวิสามัญตลอดชีพ	7 คน
สมาชิกวิสามัญรายปี	8 คน
สมาชิกสถาบัน	41 ราย

5. การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดที่ 4

ที่ประชุมมอบหมายให้ น.ส. จิระพรรณ บุญเกียรติ นางยาใจ เมธิกุล น.ส. ส่งศรี ศรีจันทร์พันธุ์ และน.ส. เพ็ญศิริ เจริญพจน์ เป็นกรรมการดำเนินการเลือกตั้งกรรมการบริหารชุดที่ 4 จำนวน 13 คน ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏดังนี้

1. น.ส.ประมาณ ลีศิริเสริญ	ได้ 68 คะแนน
2. นางวงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์	ได้ 66 คะแนน
3. นางอุไร พลกล้า	ได้ 66 คะแนน
4. น.ส.ประภา งามไพโรจน์	ได้ 64 คะแนน
5. น.ส.เดือนใจ จุลตุลย์	ได้ 61 คะแนน
6. น.ส.อรวรรณ ป้านสวาสดี	ได้ 60 คะแนน
7. นายเดช ทะละภัก	ได้ 59 คะแนน
8. นางอรวรรณ รัตนภาพ	ได้ 59 คะแนน
9. นางธิดา บุญธรรม	ได้ 58 คะแนน
10. นางกุลศักดิ์ ฉายางาม	ได้ 58 คะแนน
11. นางสิทธา พินิจภูวดล	ได้ 56 คะแนน
12. นายกรกช อุปถัมภ์นรากร	ได้ 56 คะแนน
13. น.ส.ชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	ได้ 56 คะแนน

6. สมาชิกเล่าประสบการณ์การรับทุนประเภทต่าง ๆ ของสมาคม ฯ

7. องค์นายกิตติมศักดิ์ทรงปิดประชุมเวลา 16.30 น.

8. เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2526 คณะกรรมการบริหารชุดที่ 4 จำนวน 13 คน ได้ประชุมโดยองค์นายกิตติมศักดิ์ทรงเป็นองค์ประธานของการประชุม ที่ประชุมได้กราบทูลขอให้ทรงดำรงตำแหน่งองค์นายก

กิตติมศักดิ์ และที่ประชุมได้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นางวงจันทร์ พิทยานุกูลศาสตร์เป็นอุปนายก ฯ น.ส.ประมาณ ลีศิริเสริญ ได้รับเสนอเป็นเลขานุการ ฯ และต่อจากนั้น คณะกรรมการบริหาร 13 คนได้เลือกตั้งกรรมการบริหารเพิ่มอีก 7 คน คือ

1. น.ส.จิระพรรษ์ บุญยเกียรติ
2. นายไมตรี เต็นอุดม
3. นางพรทิพา ถาวรบุตร
4. ^{นาง} น.ส.นันทพร เลาบุตร
5. น.ส.จีรังลักษณ์ ศกุนตลักษณ์
6. น.ส.มลฤดี ปาละสุข
7. น.ส.เพ็ญศิริ เจริญพจน์

รวมจำนวนกรรมการบริหารชุดที่ 4 21 คน

พยอม ธรรมบุตร ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

**IATA
PATA**

**COFFEESHOP &
RESTAURANT**

อาหารจีนระดับคลาสสิก
รสชาติที่ชวนลิ้มลอง

สยามสแควร์ กรุงเทพฯ 252-8800, 252-26514,

252-3629, 252-0236

บรรณาธิการแถลง

ไม่มีอะไรจะแถลงมากนัก สำหรับฉบับสุดท้ายของปีที่ 6 วารสารมีอายุยืนมาได้
เข้ารอบปีที่ 7 แล้ว น่ายินดี ถึงแม้จะมีคลื่นมีลมบ้างก็ยังดี

การจัดให้มีบรรณาธิการประจำฉบับรับผิดชอบสรรหาบทความช่วยกันคนละไม้ละมือ
ดูจะราบเรียบและราบรื่นดี คิดว่ากรรมกรท่านอื่น ๆ และสมาชิกที่ชอบงานเช่นนี้คงจะ
หมั่นเวียนและหันมาสนุกกับงานนี้บ้าง ในรอบปีใหม่นี้ ขอเชิญพบกับบรรณาธิการใหม่และ
กองบรรณาธิการใหม่ในปีหน้า ปีที่ 7 ต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่าน

ด้วยอภิธานนาการ

จาก

บริษัท ฮีโร่แมชชีน

วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์

216-222 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10200

ผู้ผลิตหนังสือมาตรฐาน

หนังสือเรียน คู่มือครู

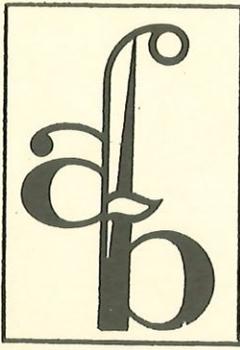
หนังสือประกอบการเรียน

และอุปกรณ์การสอนทุกระดับชั้น

ได้รับความนิยมเชื่อถือ

จากอาจารย์และนักเรียนทั่วประเทศ

โทร. 2217225-2217434-2217454

Alliance Française de Bangkok
 29 THANON SATHON TAI, BANGKOK 12, THAILANDE. TEL 286.38.79 & 286.38.41-TELEGR. ALFRANTHAI

สมาคมฝรั่งเศส 29 ถนนเสาชารีใต้ กรุงเทพมหานคร ๑๒

มุมหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส
UN PETIT COIN DE FRANCE

ท่านจะพบสิ่งที่น่าสนใจ
 ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ
 ห้องสมุดไอโฌ
 ภาพยนตร์, คอนเสิร์ต
 เครื่องดื่ม, อาหารเลิศรส
 บรรยายกาศอันรื่นรมย์ สวยงาม

ขอเชิญอ่านหนังสือวารสารรายเดือนของเรา

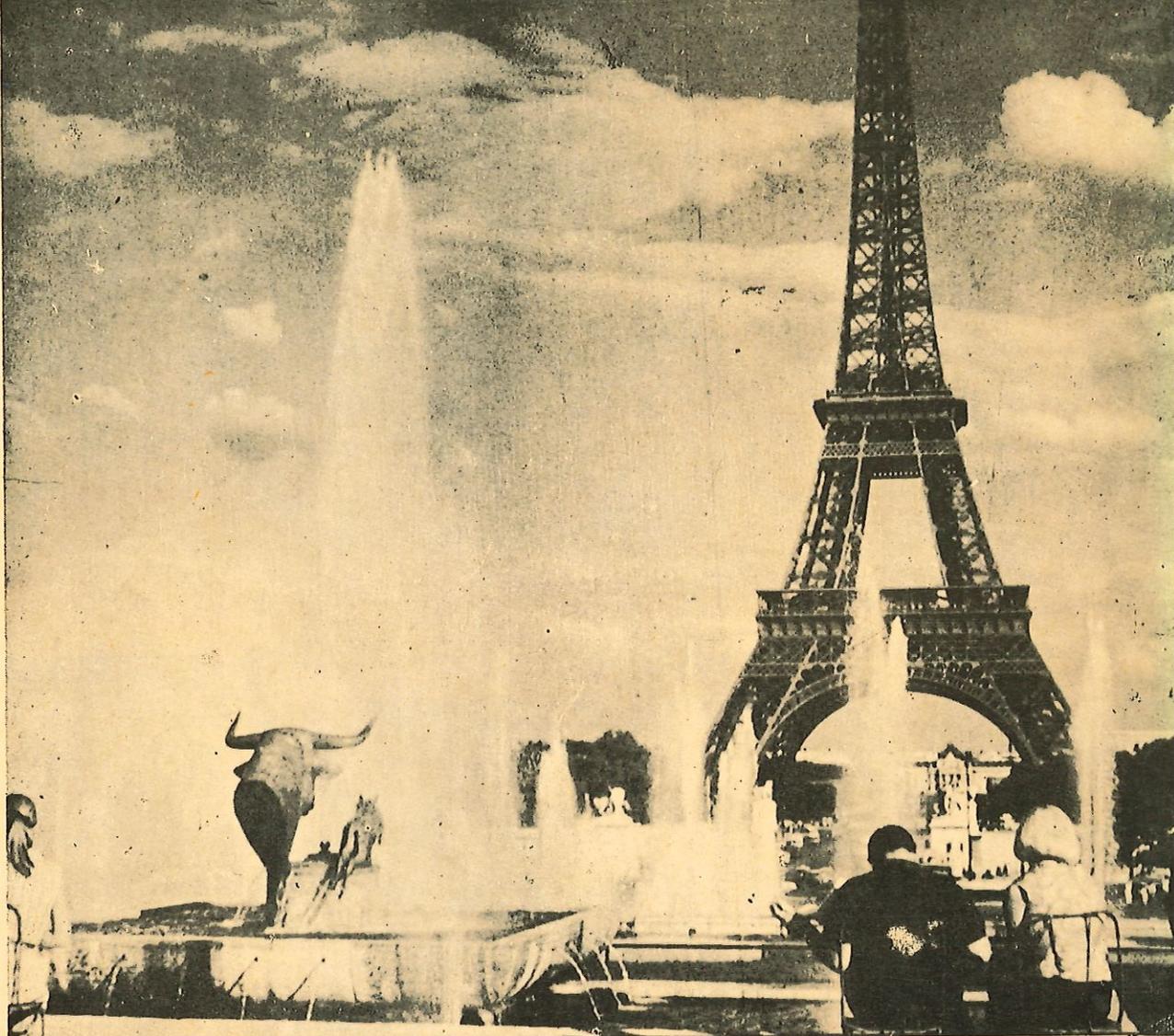
VOUS Y TROUVEREZ

des cours de langue
 des films, des concerts...
 un bar-restaurant agréable
 une grande bibliothèque
 une ambiance

LISEZ AUSSI NOTRE
 JOURNAL MENSUEL

PARIS. ESCALE PRIVILÉGIÉE D'AIR FRANCE SUR LES ROUTES VERS L'EUROPE AND LES U.S.A.

Profitez des vols d'Air France sur Paris. Dégustez nos repas et vins français. Après une bonne nuit à bord de nos Boeings 747, vous arriverez tôt le matin à Paris et pourrez profiter d'une journée entière. Le Bureau de Tourisme de Paris tient à votre

disposition des offres spéciales pour mieux vous aider à apprécier votre séjour à Paris.

De plus, Air France vous offre des correspondances régulières pour toute l'Europe, ainsi que les villes principales des Etats-Unis.

AIR FRANCE
LE BON VOYAGE

Pour informations complémentaires, contactez votre agent de voyage ou AIR FRANCE, 3 Patpong Road, tél. 233.7100-19. Réservations immédiates, tél. 234.7901-5. Agent Général: World Travel Service Ltd., tél. 233.5900-9